ZAKON O VISOKOM OBRAZOVANjU ("Sl. glasnik RS", br. 67/2020 i 107/2024)

ZAKON O VISOKOM OBRAZOVANjU

("Sl. glasnik RS", br. 67/2020 i 107/2024)

GLAVA I

OSNOVNE ODREDBE

Predmet Zakona

Član 1

Ovim zakonom uređuju se: ciljevi i principi visokog obrazovanja u Republici Srpskoj, nivoi i vrste visokog obrazovanja, osnivanje, organizacija i rad visokoškolskih ustanova, opšta načela u oblasti obezbjeđenja kvaliteta u visokom obrazovanju, obrazovna, naučnoistraživačka i umjetnička djelatnost visokoškolskih ustanova, prava i obaveze akademskog osoblja i studenata, tijela u oblasti visokog obrazovanja, finansiranje visokoškolskih ustanova, kao i druga pitanja od značaja za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja.

Djelatnost visokog obrazovanja

Član 2

(1) Visoko obrazovanje je djelatnost od opšteg interesa za Republiku Srpsku (u daljem tekstu: Republika).

(2) Ovim zakonom uspostavljaju se principi i standardi djelatnosti visokog obrazovanja, u skladu sa strateškim ciljevima evropskog prostora visokog obrazovanja.

Ciljevi visokog obrazovanja

Član 3

Ciljevi visokog obrazovanja su:

1) obrazovanje stručnog kadra u skladu sa strateškim dokumentima Republike i potrebama tržišta rada,

2) razvoj i unapređivanje nauke i umjetničkog stvaralaštva,

3) očuvanje kulturnog identiteta,

4) stvaranje podsticajnog okruženja za razvoj karijera visokoobrazovanih stručnjaka u Republici,

5) razvoj društva i privrede.

Principi visokog obrazovanja

Član 4

Visoko obrazovanje zasniva se na sljedećim principima:

1) akademske slobode,

2) autonomija,

3) etičnost akademskog osoblja,

4) student je u centru učenja i podučavanja,

5) jedinstvo nastave i naučnoistraživačkog, odnosno umjetničkog rada i realizacije društveno korisnih projekata,

6) uvažavanje humanističkih i demokratskih vrijednosti evropskih i nacionalnih tradicija,

7) usklađivanje sa evropskim prostorom visokog obrazovanja,

8) razvoj sistema obezbjeđenja kvaliteta u skladu sa Standardima i smjernicama za obezbjeđivanje kvaliteta u evropskom prostoru visokog obrazovanja (engl. Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area, u daljem tekstu: ESG standardi),

9) otvorenost prema građanima,

10) interakcija sa društvenom zajednicom i obaveza visokoškolskih ustanova da razvijaju društvenu odgovornost,

11) usmjerenost ka višem stepenu finansijske samoodrživosti,

12) objektivne i transparentne procedure izbora, zapošljavanja i napredovanja nastavnog osoblja,

13) transfer znanja i zaštita intelektualne svojine,

14) podsticanje izvrsnosti u nauci i umjetnosti i uporedivost sa međunarodnim kriterijumima kvaliteta,

15) podsticanje inovativnosti i preduzetništva s ciljem afirmacije konkurentnosti,

16) ravnopravnost visokoškolskih ustanova bez obzira na oblik svojine, odnosno na to ko je osnivač,

17) poštovanje ljudskih prava i građanskih sloboda, uključujući zabranu svih vidova diskriminacije,

18) ravnopravnost polova,

19) podsticanje inkluzije ugroženih grupa.

Akademske slobode

Član 5

(1) Akademsko osoblje ima slobodu naučnoistraživačkog rada i umjetničkog stvaralaštva, te slobodu izbora metoda interpretacije nastavnih sadržaja, a da se time ne izlaže opasnosti od gubitka statusa koji ima u visokoškolskoj ustanovi.

(2) Akademske slobode iz stava 1. ovog člana ne mogu se tumačiti, niti primjenjivati na način koji dovodi u pitanje poštovanje zakonom utvrđenih prava i obaveza za akademsko osoblje.

Autonomija

Član 6

(1) Visokoškolske ustanove imaju autonomiju u nastavnom, naučnoistraživačkom i umjetničkom radu u okviru dobijene dozvole za rad.

(2) Visokoškolska ustanova, u skladu sa zakonom, ima pravo na:

1) slobodu istraživanja, umjetničkog stvaralaštva i prenošenja znanja,

2) izbor svojih akademskih, upravnih i rukovodnih tijela,

3) uređivanje svoje strukture i aktivnosti sopstvenim pravilima u skladu s ovim zakonom,

4) zapošljavanje nastavnog i drugog osoblja u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast rada i ovim zakonom,

5) razvijanje, usvajanje i realizaciju studijskih programa, naučnoistraživačkih i umjetničkih projekata i utvrđivanje pravila studiranja,

6) dodjelu zvanja nastavnom i drugom osoblju u skladu sa ovlašćenjima iz ovog zakona,

7) samostalno ostvarivanje nastavne, istraživačke i umjetničke saradnje i djelatnosti sa drugim visokoškolskim ustanovama i drugim pravnim i fizičkim licima u Republici, Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: BiH) i inostranstvu,

8) izbor organa u skladu sa statutom i drugim aktima,

9) finansijsku autonomiju u skladu sa ovim zakonom,

10) upravljanje imovinom u skladu sa zakonom,

11) upravljanje intelektualnom svojinom u procesima prenosa znanja.

Nepovredivost akademskog prostora

Član 7

(1) Prostor visokoškolske ustanove je nepovrediv.

(2) Policijski službenici mogu ući u prostorije visokoškolske ustanove, bez dozvole nadležnog organa visokoškolske ustanove, na osnovu naloga suda.

(3) Izuzetno od stava 2. ovog člana, policijski službenici mogu ući u prostorije visokoškolske ustanove, bez dozvole nadležnog organa visokoškolske ustanove i bez naloga suda ako je to neophodno radi lišavanja slobode učinioca krivičnog djela ili radi spasavanja ljudi i imovine.

Pravo na visoko obrazovanje

Član 8

(1) Pristup visokom obrazovanju imaju sva lica koja su završila četvorogodišnju srednju školu u Republici i BiH, kao i lica koja su

završila odgovarajuću školu u inostranstvu.

(2) Pristup visokom obrazovanju ne može biti ograničen direktno ili indirektno na osnovu: pola, rodnog identiteta, rase, seksualne orijentacije, fizičkog ili drugog nedostatka, bračnog stanja, boje kože, jezika, vjeroispovijesti, političkog ili drugog mišljenja, nacionalnog, etničkog ili socijalnog porijekla, veze sa nekom nacionalnom zajednicom, imovine, broja godina ili nekog drugog statusa.

(3) Za lice koje je školu završilo u inostranstvu nadležni organ sprovodi postupak priznavanja javne isprave o stečenom nivou obrazovanja.

(4) Izuzetno od stava 3. ovog člana, za lice koje je završilo srednju školu u Republici Srbiji ne sprovodi se postupak priznavanja isprave o stečenom nivou obrazovanja.

(5) Gramatički izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu za označavanje muškog i ženskog roda podrazumijevaju oba roda.

GLAVA II

SAVJET ZA VISOKO OBRAZOVANjE REPUBLIKE SRPSKE

Savjet

Član 9

(1) Savjet za visoko obrazovanje Republike Srpske (u daljem tekstu: Savjet) djeluje kao nezavisno akademsko, stručno i savjetodavno tijelo.

(2) Administrativno-tehničke poslove za Savjet obavlja Ministarstvo za naučnotehnološki razvoj i visoko obrazovanje (u daljem tekstu: Ministarstvo).

(3) Rad i funkcionisanje Savjeta uređuje se Poslovnikom o radu Savjeta, u skladu sa odredbama ovog zakona.

(4) Poslovnik o radu donosi Savjet dvotrećinskom većinom glasova od ukupnog broja svojih članova.

(5) Članovi Savjeta imaju pravo na mjesečnu naknadu za rad, čija visina se utvrđuje odlukom o imenovanju Savjeta.

(6) Rad Savjeta se finansira iz budžeta Republike.

Imenovanje i razrješenje članova Savjeta

Član 10

(1) Savjet ima 17 članova: po dva člana iz šest naučnih oblasti i jednog člana iz oblasti umjetnosti, predstavnika istaknutih univerzitetskih nastavnika i četiri člana koji su predstavnici privrednog sektora.

(2) Izabrani predstavnici u zakonodavnoj vlasti, nosioci funkcija u izvršnoj vlasti, članovi rukovodećih organa političkih stranaka, rukovodioci u visokoškolskim ustanovama (rektor, dekan, direktor naučnoistraživačkog instituta, direktor visoke škole, član upravnog odbora visokoškolske ustanove) i naučnoistraživačkih instituta ne mogu biti članovi Savjeta.

(3) Vlada Republike Srpske (u daljem tekstu: Vlada) na prijedlog Ministarstva imenuje članove Savjeta.

(4) Prije sačinjavanja prijedloga iz stava 3. ovog člana, Ministarstvo je obavezno da za izbor članova Savjeta zatraži prijedloge: naučnih organizacija, univerziteta, Akademije nauka i umjetnosti Republike Srpske, rektorske konferencije, Privredne komore Republike Srpske i privrednih organizacija nosilaca tehnološkog razvoja.

(5) Prijedlog iz stava 4. ovog člana mora da sadrži biografiju kandidata i kratko obrazloženje prijedloga.

(6) Mandat članova Savjeta traje četiri godine sa mogućnošću jednog ponovnog izbora.

(7) Savjet bira predsjednika iz reda svojih članova.

(8) Vlada, na prijedlog Ministarstva, razrješava člana Savjeta i prije isteka vremena na koje je imenovan ako:

1) sam zatraži razrješenje,

2) stupi na neku od dužnosti iz stava 2. ovog člana,

3) ne izvršava obaveze propisane ovim zakonom i Poslovnikom o radu Savjeta,

4) izgubi poslovnu sposobnost,

5) svojim postupcima povrijedi ugled dužnosti koju vrši,

6) se utvrdi da je koristio neetičke prakse u akademskoj karijeri u skladu sa ovim zakonom.

(9) Na poziv Savjeta u vezi sa pitanjima koja su od značaja za studente, učestvuju dva predstavnika studenata koje delegira Unija studenata Republike Srpske.

Način rada

Član 11

(1) Rad Savjeta je javan.

(2) U radu Savjeta mogu da učestvuju, bez prava odlučivanja, predstavnici institucija, u skladu sa Poslovnikom o radu Savjeta.

(3) Savjet za potrebe svog rada može da formira posebna radna tijela sastavljena od stručnjaka koji nisu članovi Savjeta.

(4) Savjet podnosi Vladi izvještaj o svom radu najmanje jednom godišnje.

Nadležnosti

Član 12

U okviru svojih nadležnosti Savjet:

1) prati razvoj visokog obrazovanja u Republici i njegovu usklađenost sa evropskim i međunarodnim standardima,

2) predlaže mjere za razvoj i unapređivanje visokog obrazovanja,

3) daje preporuke Ministarstvu o upisnoj politici,

4) daje mišljenje o standardima za početnu akreditaciju visokoškolskih ustanova i studijskih programa,

5) daje mišljenje o standardima za akreditaciju visokoškolskih ustanova i studijskih programa, vodeći računa o evropskim i međunarodnim standardima, te kriterijumima za akreditaciju visokoškolskih ustanova u BiH,

6) daje mišljenje o elaboratu o opravdanosti osnivanja visokoškolske ustanove, članice univerziteta i odjeljenja van sjedišta, odnosno o izvođenju novog studijskog programa,

7) predlaže ministru za naučnotehnološki razvoj i visoko obrazovanje (u daljem tekst: ministar) uslove za izbor u naučno-nastavna, umjetničkonastavna, nastavna i saradnička zvanja,

8) predlaže Vladi Mrežu visokoškolskih ustanova i studijskih programa u Republici Srpskoj (u daljem tekstu: Mreža visokoškolskih ustanova),

9) predlaže Ministarstvu modele finansiranja naučnoistraživačke djelatnosti, visokog obrazovanja, tehnološkog i umjetničkog razvoja,

10) predlaže Ministarstvu proglašavanje naučnih centara izvrsnosti,

11) predlaže ministru kriterijume za kategorizaciju naučnih časopisa,

12) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom.

GLAVA III

VRSTE I NIVOI STUDIJA

Vrste studija

Član 13

(1) Djelatnost visokog obrazovanja ostvaruje se kroz akademske i strukovne studije.

(2) Akademski studij osposobljava studente za obavljanje poslova u nauci, umjetnosti i visokom obrazovanju, u realnom i javnom sektoru, te za razvoj i primjenu naučnih, umjetničkih i stručnih dostignuća.

(3) Strukovni studij pruža studentima odgovarajući nivo znanja i vještina koji omogućava obavljanje stručnih zanimanja i osposobljava ih za neposredno uključivanje u radni proces.

(4) Vrsta studija definiše se i obrazlaže studijskim programom i opštim aktima visokoškolske ustanove.

Nivoi studija

Član 14

(1) Nivoi visokog obrazovanja su:

1) prvi ciklus,

2) drugi ciklus i

3) treći ciklus.

(2) Studije prvog i drugog ciklusa visokog obrazovanja mogu biti akademske i strukovne.

(3) Studije trećeg ciklusa su akademske studije.

(4) Nivoi visokog obrazovanja iz stava 1. ovog člana su usklađeni sa Evropskim kvalifikacionim okvirom (engl. European Qualifi cations Framework - EQF).

Obim studija

Član 15

(1) Studije iz člana 13. ovog zakona izvode se u skladu sa Evropskim sistemom prenosa i akumulacije bodova (European Credit Transfer System, u daljem tekstu: ECTS).

(2) ECTS bodovi određuju se na osnovu prosječnog rada studenta neophodnog za sticanje predviđenih ishoda učenja, pri čemu jedan ECTS bod predstavlja, po pravilu, 30 sati ukupnog prosječnog angažovanja studenta.

(3) Zbir od 60 ECTS bodova odgovara prosječnom ukupnom angažovanju studenta u okviru 40-časovne radne sedmice tokom jedne akademske godine, a sastoji se od nastave, samostalnog rada, kolokvijuma, ispita, izrade završnih radova, praktičnog rada, stručne prakse i obavljanja volonterskog rada u skladu sa propisima kojim se uređuje ova oblast.

(4) Visokoškolska ustanova u strukturi studijskog programa propisuje koji su oblici angažovanja iz stava 3. ovog člana obavezni za studente na tom studijskom programu.

(5) Visokoškolska ustanova propisuje kriterijume za utvrđivanje ECTS bodova po predmetima koji su usklađeni sa Vodičem za korišćenje ECTS-a 2015 (ECTS User Guide 2015).

(6) Prenos ECTS bodova između različitih studijskih programa iste vrste studija vrši se na osnovu broja ECTS bodova i ishoda učenja.

Trajanje studija

Član 16

(1) Jedan semestar studija vrednuje se sa najmanje 30 ECTS bodova u svakom ciklusu.

(2) Studije prvog ciklusa traju tri ili četiri godine i vrednuju se sa najmanje 180 ESTS bodova, odnosno najmanje 240 ESTS bodova, osim kratkog programa studija koji traje od jedne do dvije godine i vrednuje se sa najmanje 60 ESTS bodova do najmanje 120 ESTS bodova.

(3) Kratki program studija iz stava 2. ovog člana, kao dio studija prvog ciklusa, može se organizovati ukoliko pruža odgovarajuća znanja, vještine i kompetencije za oblast rada ili zanimanja, lični razvoj studenta ili dalje studije za završetak prvog ciklusa.

(4) Za kratki program studija iz stava 2. ovog člana visokoškolska ustanova izdaje certifikat o završenom kratkom programu studija i stečenim kompetencijama.

(5) Studije drugog ciklusa izvode se nakon studija prvog ciklusa, traju jednu ili dvije godine i vrednuju se sa najmanje 60 ESTS bodova, odnosno najmanje 120 ESTS bodova i to tako da u zbiru sa prvim ciklusom studija iznose najmanje 300 ESTS bodova.

(6) Izuzetak od st. 2. i 5. ovog člana su integrisane studije koje se izvode kao jedinstveni studijski program koji obuhvata prvi i drugi ciklus studija i vrednuje se sa najmanje 300 ESTS bodova, odnosno integrisani studiji medicine i stomatologije koji se vrednuju sa najmanje 360 ESTS bodova.

(7) Studije trećeg ciklusa izvode se nakon akademskog studija drugog ciklusa, odnosno integrisanog studija, traju tri godine i vrednuju se sa najmanje 180 ESTS bodova.

Akademska godina

Član 17

(1) Akademska godina počinje, po pravilu, 1. oktobra i traje godinu dana.

(2) Nastavni proces u jednoj akademskoj godini organizuje se u dva semestra, od kojih svaki traje, po pravilu, 15 sedmica.

Način izvođenja studija

Član 18

(1) Visoko obrazovanje može se sticati redovno ili vanredno, u skladu sa studijskim programom i statutom visokoškolske ustanove.

(2) Visokoškolska ustanova u strukturi studijskog programa propisuje oblike i načine izvođenja nastave za redovni i vanredni studij.

(3) Način izvođenja vanrednog studija uređuje se statutom visokoškolske ustanove, uz obavezu sticanja ECTS bodova, kao i na redovnom studiju.

(4) Studijski programi se mogu organizovati putem izvođenja nastave na daljinu.

(5) Uslovi i načini ostvarivanja učenja na daljinu propisuju se standardima za početnu akreditaciju i opštim aktom visokoškolske ustanove.

Nastavni proces

Član 19

(1) Visokoškolska ustanova dužna je da organizuje nastavni proces za sve studente koji stiču visoko obrazovanje na način propisan članom 18. ovog zakona.

(2) Visokoškolska ustanova dužna je da obezbijedi javno dostupnim informacije o:

1) načinu, vremenu i mjestu održavanja nastave, predavanja i vježbi,

2) ciljevima, metodama i sadržajima nastave,

3) metodama, kriterijumima i mjerilima ispitivanja,

4) načinu obezbjeđivanja javnosti na ispitu,

5) načinu ostvarivanja uvida u rezultate ispita i provjere znanja,

6) ostalim pitanjima od značaja za studente.

(3) Visokoškolske ustanove u Republici obavezne su da u skladu sa tehničkim mogućnostima putem elektronskih sredstava komunikacije studentima omoguće pristup nastavnim materijalima, odnosno literaturi, prezentacijama, audio-video materijalu i drugim materijalima za koje se objavom neće narušavati autorska prava u vezi sa distribucijom.

(4) Dostupnost informacija iz st. 1, 2. i 3. ovog člana visokoškolska ustanova propisuje opštim aktima.

(5) Nastavnici i saradnici izvode predavanja i vježbe i druge oblike nastave na jednom od službenih jezika Republike po vlastitom izboru.

(6) Studenti polažu ispite na jednom od službenih jezika Republike po vlastitom izboru.

(7) Nastava ili dio nastave može se izvoditi i na jednom od stranih jezika, ukoliko je definisano studijskim programom.

(8) Visokoškolska ustanova, odnosno članica visokoškolske ustanove dužna je da praktični rad i stručnu praksu organizuje i realizuje kao sastavni dio nastavnog procesa.

(9) Praktični rad i stručna praksa kojom se razvijaju znanja, vještine i kompetencije studenata mogu se realizovati kao sastavni dio nastave u prostorijama visokoškolske ustanove, odnosno u nastavnim bazama članica visokoškolske ustanove, što će se preciznije urediti statutom visokoškolske ustanove.

(10) Dio nastave može se izvoditi u ustanovama i organizacijama koje su nastavne baze visokoškolskih ustanova, u skladu sa studijskim programom i zakonom.

(11) Nastavna baza javne visokoškolske ustanove iz oblasti zdravlja i zaštite zdravlja koristi se za izvođenje nastavnog procesa samo za potrebe te visokoškolske ustanove.

Nastavni plan i program

Član 20

(1) Nastavnim planom i programom studija utvrđuje se:

1) obim studija,

2) nastavni predmeti, njihov sadržaj i raspored po godinama i semestrima,

3) broj časova za razne oblike nastave.

(2) Nastavni predmeti mogu biti obavezni, izborni i fakultativni, a to se utvrđuje studijskim programom.

(3) Nastavni predmeti, po pravilu, izvode se u toku jednog semestra, a najduže u toku dva semestra.

(4) Nastavnim planom prvog i drugog ciklusa studija utvrđuje se najmanje 20, a najviše 25 časova nastave sedmično.

(5) Izuzetak od stava 4. ovog člana predstavljaju studijski programi za čiju realizaciju je potrebno nastavnim planom prvog i drugog ciklusa studija utvrditi veći broj časova nastave sedmično.

(6) Nastavni plan studija objavljuje se prije početka nastave za narednu akademsku godinu na način da bude dostupan javnosti.

Studijski program - opšte odredbe

Član 21

(1) Studijski program je sveobuhvatan i sistematičan pristup za pružanje akademskog i strukovnog obrazovanja s ciljem pripreme studenata za nastavak obrazovanja ili uspješnu karijeru.

(2) Studijski program treba da bude usklađen sa strateškim ciljevima u oblasti visokog obrazovanja i potrebama tržišta rada.

(3) Studijski program donosi se po proceduri i na način propisan statutom i opštim aktom visokoškolske ustanove, a u skladu sa ESG standardima za akreditaciju.

(4) U skladu sa ESG standardima, visokoškolska ustanova je pri izradi studijskih programa dužna uključiti predstavnike studenata i tržišta rada.

Studijski program prvog i drugog ciklusa

Član 22

Studijskim programom prvog i drugog ciklusa utvrđuju se:

1) naziv i ciljevi studijskog programa,

2) oblast obrazovanja kojoj pripada studijski program,

3) vrsta i nivo studija,

4) obim studija,

5) ishodi učenja na nivou studijskog programa,

6) strukovno, odnosno akademsko zvanje koje se stiče završetkom studijskog programa,

7) uslovi za upis na studijski program za studente iz Republike i BiH, odnosno inostranstva,

8) lista obaveznih, izbornih i fakultativnih predmeta sa okvirnim sadržajem,

9) obavezna i pomoćna literatura za studij,

10) način izvođenja studija i polaganja ispita za sve oblike sticanja visokog obrazovanja,

11) mjesta izvođenja nastave,

12) potrebno vrijeme za izvođenje pojedinih oblika studija,

13) predviđeni broj časova za pojedine predmete i njihov raspored po godinama,

14) bodovna vrijednost svakog predmeta iskazana u skladu sa ESTS bodovima,

15) bodovna vrijednost završnog rada iskazana u skladu sa ESTS bodovima,

16) uslovi upisa studenta u sljedeći semestar, odnosno sljedeću godinu studija, te preduslovi za upis pojedinih predmeta i grupe predmeta,

17) način izbora predmeta iz drugih studijskih programa,

18) mogućnost izvođenja nastave na stranim jezicima,

19) uslovi za prelazak sa drugih studijskih programa,

20) silabusi nastavnih predmeta,

21) ostala pitanja od značaja za izvođenje studijskog programa.

Studijski program trećeg ciklusa

Član 23

Studijskim programom trećeg ciklusa utvrđuju se:

1) naziv i ciljevi studijskog programa,

2) naučna i umjetnička oblast kojoj pripada studijski program,

3) naučno i umjetničko zvanje koje se stiče završetkom studijskog programa,

4) uslovi za upis na studijski program za studente iz Republike i BiH, odnosno inostranstva,

5) lista obaveznih i izbornih predmeta sa okvirnim sadržajem,

6) literatura,

7) način izvođenja studija i polaganja ispita,

8) potrebno vrijeme za izvođenje studija,

9) predviđeni broj časova za pojedine predmete i njihov raspored po godinama,

10) bodovna vrijednost svakog predmeta iskazana u skladu sa ESTS bodovima,

11) bodovna vrijednost objavljenih naučnih radova, prezentacije naučnih rezultata, disertacije i umjetničkih radova iskazana u ESTS bodovima,

12) uslovi upisa studenta u sljedeći semestar, odnosno sljedeću godinu studija, te preduslovi za upis pojedinih predmeta i grupe predmeta,

13) način izbora predmeta iz drugih studijskih programa,

14) mogućnost izvođenja nastave na stranim jezicima,

15) uslovi za prelazak sa drugih studijskih programa,

16) silabusi nastavnih predmeta,

17) ostala pitanja od značaja za izvođenje studijskog programa.

Studijski program - prilagodljivost i praćenje

Član 24

(1) Studijski programi koje izvodi visokoškolska ustanova moraju biti prilagodljivi tako da omogućavaju ulazak i izlazak u odgovarajućim fazama studija, na način da se zavisno od napretka koji je student ostvario dodjeljuju ESTS bodovi.

(2) Realizaciju studijskog programa prate naučnonastavna i umjetničko-naučno-nastavna vijeća članice univerziteta, odnosno

senat visoke škole i daju prijedlog za njihovu izmjenu i dopunu.

Studijski programi - obaveze u završnoj godini

Član 25

(1) Studijskim programom prvog ciklusa može biti predviđena izrada završnog rada.

(2) Studijski program drugog ciklusa i integrisani studijski program sadrže, po pravilu, obavezu izrade završnog rada.

(3) Studijski program trećeg ciklusa sadrži obavezu izrade doktorske disertacije.

(4) Broj ESTS bodova kojima se iskazuje završni rad i doktorska disertacija računaju se u ukupan broj bodova potrebnih za završetak studija.

(5) Način i postupak pripreme i odbrane završnog rada i doktorske disertacije propisuju se opštim aktom visokoškolske ustanove.

Studijski program - izmjene i dopune

Član 26

(1) Izmjene studijskog programa, promjena oblika i načina izvođenja nastave vrše se po postupku utvrđenom za njegovo donošenje.

(2) Izmjene i dopune studijskog programa za koji je visokoškolska ustanova dobila dozvolu za rad, a koje vrši radi njegovog usklađivanja sa organizacijom rada i dostignućima nauke i umjetnosti u skladu sa propisanim standardima za akreditaciju studijskih programa, ne smatraju se novim studijskim programom.

(3) Izmjene i dopune studijskog programa iz stava 2. ovog člana ne mogu uključivati izmjenu oblasti obrazovanja kojoj pripada studijski program, naziva studijskog programa, niti zvanja koje se stiče njegovim završetkom.

(4) O izmjeni, odnosno dopuni studijskog programa visokoškolska ustanova obavještava Ministarstvo u roku od 60 dana od dana donošenja odluke o izmjeni, odnosno dopuni studijskog programa.

Zajednički studij

Član 27

(1) Visokoškolska ustanova može sa drugom akreditovanom visokoškolskom ustanovom u zemlji i inostranstvu uspostaviti zajednički studij, na osnovu zajednički utvrđenog studijskog programa i opšteg akta visokoškolske ustanove.

(2) Zajednički studij je zajednički studijski program koji organizuju i izvode dvije ili više akreditovanih domaćih ili inostranih visokoškolskih ustanova.

(3) Studijski program iz stava 1. ovog člana koji izvode visokoškolske ustanove iz Republike, odnosno BiH mora proći postupak početne akreditacije.

(4) Studijski program iz stava 1. ovog člana koji izvode domaće i inostrane visokoškolske ustanove mora biti akreditovan u skladu sa propisima iz oblasti obezbjeđenja kvaliteta u zemlji u kojoj se izvodi i u zemlji u kojoj je sjedište, odnosno odjeljenje van sjedišta visokoškolske ustanove koja izvodi studijski program.

(5) Uspostavljanje, izvođenje, završetak zajedničkog studija i izdavanje zajedničke diplome (ukoliko je studij organizovan po modelu Joint Degree), odnosno diploma (ukoliko je studij organizovan po modelu Double Degree) definišu se ugovorom između visokoškolskih ustanova koje ga izvode, a u skladu sa odredbama zakona i opštim aktom visokoškolske ustanove.

Multidisciplinarni ili interdisciplinarni studij

Član 28

(1) Multidisciplinarni ili interdisciplinarni studij je studij koji mogu organizovati jedna ili više visokoškolskih ustanova.

(2) Organizovanje studija iz stava 1. ovog člana propisuje se opštim aktom visokoškolske ustanove.

Sticanje zvanja

Član 29

(1) Završetkom studija prvog, drugog, integrisanog ili trećeg ciklusa lice stiče strukovno, akademsko, naučno ili umjetničko zvanje u određenoj oblasti, zavisno od vrste i nivoa završenog studijskog programa.

(2) Zvanje koje stiče lice iz stava 1. ovog člana uređuje se propisima kojima je uređena oblast zvanja.

GLAVA IV

VISOKOŠKOLSKE USTANOVE

Visokoškolska ustanova

Član 30

(1) Djelatnost visokog obrazovanja obavljaju visokoškolske ustanove:

1) univerziteti i

2) visoke škole.

(2) Visokoškolska ustanova je neprofitna organizacija i obavlja svoju djelatnost kao javnu službu u skladu sa propisom kojim se uređuje sistem javnih službi, a dobit koju ostvaruje obavljanjem djelatnosti visokog obrazovanja koriste isključivo za razvoj i unapređenje vlastite djelatnosti visokog obrazovanja.

(3) Visokoškolska ustanova ima svojstvo pravnog lica.

Univerzitet/visoka škola

Član 31

(1) Univerzitet je visokoškolska ustanova koja:

1) objedinjuje obrazovni i naučnoistraživački, stručni, odnosno umjetnički rad, te projekte od značaja za društvenu zajednicu kao tri komponente jedinstvenog procesa visokog obrazovanja,

2) realizuje najmanje deset različitih akademskih studijskih programa iz najmanje četiri oblasti obrazovanja i

3) izvodi akademske studije sva tri ciklusa.

(2) Univerzitet može izvoditi i strukovne studije prvog i drugog ciklusa.

(3) Visoka škola je visokoškolska ustanova koja:

1) objedinjuje obrazovni, naučnoistraživački i stručni, odnosno umjetnički rad, te projekte od značaja za poslovnu zajednicu kao komponente jedinstvenog procesa visokog obrazovanja,

2) realizuje najmanje tri studijska programa iz najmanje jedne oblasti obrazovanja i

3) izvodi strukovne i/ili akademske studije prvog ciklusa.

(4) Oblasti obrazovanja i niži nivoi klasifikacije obrazovanja propisuju se Pravilnikom o oblastima obrazovanja, u skladu sa međunarodnom standardnom klasifikacijom obrazovanja.

(5) Pravilnik iz stava 4. ovog člana donosi ministar.

Djelatnosti visokoškolske ustanove

Član 32

(1) U okviru djelatnosti visokog obrazovanja visokoškolske ustanove obavljaju naučnoistraživačku, umjetničku, ekspertsko-konsultantsku i izdavačku djelatnost, a mogu obavljati i druge poslove kojima se komercijalizuju rezultati naučnog, umjetničkog i istraživačkog rada, pod uslovom da se tim poslovima ne ugrožava kvalitet nastave i naučnog, umjetničkog, odnosno stručnog rada.

(2) S ciljem komercijalizacije naučnih rezultata, umjetničkog stvaralaštva i pronalazaka, visokoškolske ustanove mogu biti osnivači organizacija za razvoj tehnologija i organizacija za infrastrukturnu podršku razvoja tehnologija, u skladu sa ovim zakonom i propisom kojim je uređena naučnoistraživačka djelatnost i tehnološki razvoj, pri čemu ostvarenu dobit visokoškolske ustanove mogu koristiti isključivo za unapređenje osnovne djelatnosti.

(3) Visokoškolska ustanova u okviru svoje djelatnosti može realizovati programe cjeloživotnog obrazovanja iz oblasti obrazovanja iz kojih izvodi studijske programe, a koji se ne smatraju visokim obrazovanjem u smislu ovog zakona.

(4) Programi cjeloživotnog obrazovanja sastavni su dio unutrašnjeg sistema obezbjeđenja i unapređenja kvaliteta visokoškolske ustanove.

(5) Uslovi i postupak realizacije programa cjeloživotnog obrazovanja propisuju se opštim aktom visokoškolske ustanove.

Mreža visokoškolskih ustanova i studijskih programa Republike Srpske

Član 33

(1) Vlada, na prijedlog Savjeta, donosi odluku o Mreži visokoškolskih ustanova.

(2) Mreža visokoškolskih ustanova sadrži podatke o postojećem stanju, o potrebi za osnivanjem novih visokoškolskih ustanova i novih studijskih programa.

(3) Mreža visokoškolskih ustanova donosi se za period od četiri godine, uz mogućnost periodične izmjene i dopune.

Osnivači visokoškolskih ustanova

Član 34

(1) Visokoškolske ustanove mogu biti javne i privatne.

(2) Osnivač javne visokoškolske ustanove je Narodna skupština Republike Srpske (u daljem tekstu: Narodna skupština) u ime Republike.

(3) Osnivač privatnog univerziteta može biti domaća privatna visokoškolska ustanova ili strano pravno lice zajedno sa domaćom privatnom visokoškolskom ustanovom, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje oblast javnih službi.

(4) Visokoškolska ustanova iz stava 3. ovog člana mora imati prethodno izvedenu najmanje jednu generaciju studenata iz najmanje sedam različitih studijskih programa i najmanje četiri oblasti obrazovanja, te međunarodno priznate rezultate u naučnoistraživačkom radu.

(5) Osnivač privatne visoke škole može biti domaće pravno ili fizičko lice, kao i strano pravno ili fizičko lice zajedno sa domaćom visokoškolskom ustanovom, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje oblast javnih službi.

(6) Osnivač privatne visoke škole ne može biti fizičko lice koje je pravnosnažnom presudom osuđeno na kaznu zatvora, za krivična djela učinjena protiv službene dužnosti, protiv polnog integriteta, seksualnog zlostavljanja i iskorišćavanja djeteta, kao ni lice koje je prekršilo kodeks profesionalne čestitosti u skladu sa ovim zakonom.

(7) Naziv visokoškolske ustanove određuje osnivač.

Pokretanje postupka za izdavanje dozvole za rad

Član 35

(1) Visokoškolska ustanova podnosi Ministarstvu zahtjev za izdavanje dozvole za rad.

(2) Uz zahtjev iz stava 1. ovog člana visokoškolska ustanova dostavlja:

1) osnivački akt,

2) izvod iz registra privrednih subjekata,

3) dokaze o ispunjenosti standarda za početnu akreditaciju,

4) elaborat o opravdanosti osnivanja i izvođenja studijskih programa koje visokoškolska ustanova želi izvoditi, u skladu sa odlukom o Mreži visokoškolskih ustanova iz člana 33. ovog zakona i strateškim dokumentima u oblasti visokog obrazovanja,

5) dokaz o uplaćenoj taksi za vođenje postupka, u skladu sa zakonom kojim se uređuju administrativne takse.

(3) Visokoškolska ustanova za čije osnivanje i rad se ne obezbjeđuju sredstva iz budžeta Republike, dužna je da za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja ima odgovarajući prostor u sopstvenom vlasništvu, o čemu dostavlja dokaze uz zahtjev iz stava 1. ovog člana.

(4) Visokoškolska ustanova za čije osnivanje i rad se ne obezbjeđuju sredstva iz budžeta Republike, uz zahtjev iz stava 1. ovog člana, dostavlja bankarsku garanciju u iznosu od 50% školarine po svakom studentu i sporazum sa drugom akreditovanom visokoškolskom ustanovom iz Republike o obezbjeđenju završetka studija za studente u slučaju prestanka rada.

(5) Prije isteka roka važenja bankarske garancije iz stava 4. ovog člana, visokoškolska ustanova dužna je dostaviti Ministarstvu novu bankarsku garanciju.

(6) Ministar donosi Pravilnik o postupku utvrđivanja ispunjenosti uslova za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja.

Mišljenje Savjeta o elaboratu

Član 36

(1) Ministarstvo pribavlja mišljenje Savjeta o elaboratu iz člana 35. stav 2. tačka 4) ovog zakona.

(2) Ukoliko je mišljenje Savjeta o elaboratu negativno, ministar rješenjem odbija zahtjev visokoškolske ustanove za izdavanje dozvole za rad.

(3) Rješenje ministra iz stava 2. ovog člana je konačno, a protiv rješenja se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

(4) Uredan zahtjev sa dokumentacijom i pozitivnim mišljenjem Savjeta o elaboratu Ministarstvo dostavlja Agenciji za visoko obrazovanje Republike Srpske (u daljem tekstu: Agencija), radi sprovođenja postupka vanjskog vrednovanja u svrhu početne akreditacije.

Sprovođenje postupka početne akreditacije

Član 37

(1) Postupak vanjskog vrednovanja u svrhu početne akreditacije sprovodi se u skladu sa ovim zakonom, zakonom kojim se uređuje status, nadležnost, organizacija, upravljanje i rukovođenje, finansiranje i rad Agencije, pravilnikom iz člana 35. stav 6. ovog zakona i standardima za početnu akreditaciju.

(2) Standarde iz stava 1. ovog člana donosi Agencija, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje status, nadležnost, organizacija, upravljanje i rukovođenje, finansiranje i rad Agencije.

(3) Nakon sprovedenog postupka iz stava 1. ovog člana, Agencija dostavlja Ministarstvu izvještaj sa preporukom za izdavanje dozvole za rad ili za odbijanje zahtjeva visokoškolske ustanove za izdavanje dozvole za rad.

Izdavanje dozvole za rad

Član 38

(1) Na osnovu izvještaja sa preporukom za izdavanje dozvole za rad iz člana 37. stav 3. ovog zakona, ministar izdaje dozvolu za rad visokoškolskoj ustanovi.

(2) Na osnovu izvještaja sa preporukom za odbijanje zahtjeva za izdavanje dozvole za rad iz člana 37. stav 2. ovog zakona, ministar

rješenjem odbija zahtjev za izdavanje dozvole za rad.

(3) Dozvola za rad visokoškolske ustanove iz stava 1. i rješenje iz stava 2. ovog člana konačni su, a protiv istih se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

Registar

Član 39

(1) Na osnovu dozvole za rad, visokoškolska ustanova se upisuje u Registar visokoškolskih ustanova (u daljem tekstu: Registar), koji vodi Ministarstvo.

(2) Visokoškolska ustanova može početi da radi i obavlja djelatnost visokog obrazovanja nakon upisa u Registar iz stava 1. ovog člana.

(3) Ministar donosi Pravilnik o sadržaju i postupku upisa u Registar iz stava 1. ovog člana.

Akreditacija

Član 40

(1) Visokoškolska ustanova koja je dobila dozvolu za rad dužna je, bez odlaganja, da podnese Agenciji zahtjev za akreditaciju visokoškolske ustanove i studijskih programa za koje je dobila dozvolu za rad nakon isteka roka od dvije godine od dana upisa u Registar visokoškolskih ustanova.

(2) Ukoliko visokoškolska ustanova ne podnese zahtjev za akreditaciju u roku iz stava 1. ovog člana, briše se iz Registra.

(3) Javne isprave mogu izdavati samo akreditovane visokoškolske ustanove.

Osnivanje članice univerziteta i izdavanje dozvole za izvođenje studijskog programa

Član 41

(1) Osnivanje organizacione jedinice, odnosno članice akreditovanog univerziteta (u daljem tekstu: članica univerziteta), odjeljenja van sjedišta akreditovane visokoškolske ustanove, te izdavanja dozvole za izvođenje novog studijskog programa na akreditovanoj

visokoškolskoj ustanovi obavlja se na način i po postupku propisanom za osnivanje visokoškolskih ustanova.

(2) Izuzetno od stava 1. ovog člana, za osnivanje naučnoistraživačkog instituta kao članice univerziteta primjenjuju se propisi kojima se uređuje naučnoistraživačka djelatnost.

Statusne promjene visokoškolske ustanove

Član 42

(1) Visokoškolska ustanova može vršiti promjenu naziva, sjedišta i statusne promjene, u skladu sa zakonom.

(2) Za visokoškolske ustanove čiji je osnivač Re- publika odluku o promjeni iz stava 1. ovog člana donosi osnivač.

(3) U slučaju promjene iz stava 1. ovog člana sprovodi se postupak za izdavanje nove dozvole za rad.

Prestanak rada visokoškolske ustanove

Član 43

Visokoškolska ustanova prestaje da radi:

1) kada osnivač donese odluku o prestanku rada,

2) kada nadležni organ utvrdi nepravilnosti, uključujući nezakonito izdavanje javnih isprava ili izvođenje studijskog programa bez dozvole u skladu sa ovim zakonom,

3) kada se toj ustanovi oduzme dozvola za rad u postupku nadzora u skladu sa ovim zakonom,

4) kada sud pravosnažnom odlukom utvrdi neosnovanost upisa u registar privrednih subjekata,

5) danom konačnosti rješenja kojim se odbija zahtjev za akreditaciju, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje status, nadležnost, organizacija, upravljanje i rukovođenje, finansiranje i rad Agencije,

6) danom isteka roka važenja akreditacije, ukoliko nije podnijela novi zahtjev za akreditaciju, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje status, nadležnost, organizacija, upravljanje i rukovođenje, finansiranje i rad Agencije,

7) u slučaju kada se prestane baviti djelatnošću visokog obrazovanja kao osnovnom djelatnošću,

8) kada nastupe drugi slučajevi određeni ovim zakonom ili aktom o osnivanju visokoškolske ustanove.

Odgovornost osnivača u slučaju prestanka rada

Član 44

U slučaju prestanka rada visokoškolske ustanove, odgovornost osnivača je da osigura, u skladu sa propisom kojim se uređuje oblast arhivske građe, trajno čuvanje:

1) evidencije u skladu sa ovim zakonom,

2) studijskih programa,

3) arhiva,

4) druge dokumentacije.

Statut visokoškolske ustanove

Član 45

(1) Statut je osnovni akt visokoškolske ustanove kojim se propisuje:

1) organizacija visokoškolske ustanove,

2) organi, tijela i način njihovog rada,

3) organizacija i nadležnost članica univerziteta,

4) upravljanje i rukovođenje visokoškolskom ustanovom,

5) zastupanje i predstavljanje visokoškolske ustanove,

6) studijski programi,

7) organizacija i obavljanje naučnoistraživačkog, stručnog i umjetničkog rada,

8) način ostvarivanja prava i obaveza nastavnog i administrativnog osoblja, te studenata,

9) organizovanje nastavnog i administrativnog osoblja i studenata,

10) način ostvarivanja prihoda, upravljanje sredstvima i imovinom,

11) akademska i finansijska ovlašćenja i odgovornosti članica univerziteta,

12) obaveze visokoškolske ustanove prema osnivaču,

13) evidencije,

14) ispitni rokovi,

15) druga pitanja u skladu sa ovim zakonom.

(2) Statut visokoškolske ustanove sadrži i odredbe koje:

1) osiguravaju osoblju i studentima visokoškolske ustanove slobodu govora, organizovanja i okupljanja u skladu sa zakonom,

2) štite osoblje i studente visokoškolske ustanove od diskriminacije prema bilo kojem osnovu, kao što je: pol, rasa, seksualna orijentacija, rodni identitet, bračni status, boja kože, jezik, vjeroispovijest, političko ili drugo mišljenje, nacionalno, etničko ili socijalno porijeklo, povezanost sa nekom nacionalnom zajednicom, imovina, rođenje ili bilo koji drugi status,

3) osiguravaju slobodu akademskom osoblju i studentima da, u skladu sa ovim zakonom, ispituju i testiraju primljena znanja i da nude nove ideje i mišljenja, a da se time ne izlažu opasnosti od gubitka svog statusa ili bilo koje druge privilegije koju eventualno u visokoškolskoj ustanovi uživaju,

4) pružaju pravične i nepristrasne mehanizme rješavanja disciplinskih pitanja koja se tiču nastavnog i administrativnog osoblja i studenata.

Postupak donošenja statuta

Član 46

(1) Statut visokoškolske ustanove donosi senat, uz prethodno pribavljeno mišljenje upravnog odbora i uz saglasnost Ministarstva.

(2) Visokoškolska ustanova dostavlja prijedlog statuta Ministarstvu, radi dobijanja saglasnosti.

(3) Ako Ministarstvo utvrdi da prijedlog statuta nije u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima, obavještava visokoškolsku ustanovu da u roku od 15 dana od dana prijema obavještenja otkloni utvrđene neusklađenosti.

(4) Saglasnost na prijedlog statuta visokoškolske ustanove daje Ministarstvo u ime Vlade u roku od 60 dana od dana podnošenja

zahtjeva za saglasnost.

(5) Izmjena statuta visokoškolske ustanove vrši se na način i u postupku propisanom za donošenje statuta.

GLAVA V

ORGANIZACIJA VISOKOŠKOLSKE USTANOVE

Članice univerziteta

Član 47

(1) Članice univerziteta su:

1) fakulteti,

2) umjetničke akademije i

3) naučnoistraživački instituti.

(2) Članice univerziteta nemaju status pravnog lica.

(3) Univerzitet je dužan da svoje članice upiše u registar privrednih subjekata.

(4) Članice univerziteta imaju statut koji je usklađen sa statutom univerziteta i kojim se uređuje njihova organizacija.

Osnivanje drugih tijela i raspodjela dobiti

Član 48

(1) Visokoškolska ustanova može osnovati: naučne institute, inovacione centre, centre izvrsnosti, centre za transfer tehnologija, poslovno-tehnološke inkubatore, naučnotehnološke parkove i druge organizacione oblike za obavljanje inovacione djelatnosti i komercijalizaciju rezultata istraživanja, u skladu sa zakonom.

(2) U raspodjeli dobiti koja je ostvarena na osnovu inovacija, izuma, tehničkih unapređenja i drugih vidova stvaralaštva može učestvovati i akademsko osoblje koje ih je realizovalo, o čemu odluku donosi upravni odbor visokoškolske ustanove.

Organi visokoškolske ustanove

Član 49

(1) Organi univerziteta su:

1) upravni odbor,

2) senat i

3) rektor.

(2) Organi visoke škole su:

1) upravni odbor,

2) senat i

3) direktor.

(3) Organi članica univerziteta su:

1) naučno-nastavno vijeće, odnosno umjetničko-naučnonastavno vijeće i naučno vijeće,

2) dekan, odnosno direktor naučnoistraživačkog instituta.

(4) Visokoškolska ustanova može formirati tijela, u skladu sa statutom visokoškolske ustanove.

Upravni odbor

Član 50

(1) Upravni odbor je organ upravljanja visokoškolske ustanove.

(2) Upravni odbor javnog univerziteta ima 11 članova i čine ga četiri predstavnika akademskog osoblja, jedan predstavnik administrativnog osoblja, jedan predstavnik studenata, dva predstavnika privrednika i tri predstavnika osnivača.

(3) Upravni odbor javne visoke škole i privatne visokoškolske ustanove ima najmanje sedam, a najviše 11 članova i čine ga predstavnici akademskog i administrativnog osoblja, studenata, privrede i osnivača.

(4) Članove upravnog odbora koji su predstavnici akademskog i administrativnog osoblja bira i imenuje senat visokoškolske ustanove u postupku javne konkurencije, po proceduri propisanoj statutom visokoškolske ustanove.

(5) Članove upravnog odbora koji su predstavnici osnivača za javne visokoškolske ustanove imenuje Vlada, nakon sprovedenog javnog konkursa.

(6) Članove upravnog odbora javnog univerziteta koji su predstavnici studenata i privrednika imenuje senat visokoškolske ustanove na prijedlog studentskog predstavničkog tijela, odnosno na prijedlog Privredne komore Republike Srpske i Unije udruženja poslodavaca Republike Srpske.

(7) Članovi upravnog odbora imenuju se na period od četiri godine, sa mogućnošću još jednog izbora, osim predstavnika studenata čiji mandat traje godinu dana.

(8) Članovi upravnog odbora koji su predstavnici privrednika ne mogu biti u organima privrednog društva koje je u poslovno-pravnom odnosu sa javnom visokoškolskom ustanovom.

(9) Član upravnog odbora koji je predstavnik studenata mora biti redovan student koji je prvi put upisao godinu studija

(10) Članovi upravnog odbora javne visokoškolske ustanove koji su predstavnici osnivača ne mogu biti zaposleni, niti angažovani u toj visokoškolskoj ustanovi.

(11) Predsjednik upravnog odbora bira se iz reda akademskog osoblja, a zamjenik predsjednika bira se iz reda članova upravnog odbora koje imenuje osnivač.

(12) Član upravnog odbora ne može da bude član drugog organa iste ili druge visokoškolske ustanove

Nadležnosti upravnog odbora

Član 51

(1) Upravni odbor visokoškolske ustanove, pored poslova utvrđenih zakonom kojim se uređuje sistem javnih službi, obavlja i sljedeće poslove:

1) daje mišljenje o statutu visokoškolske ustanove,

2) donosi pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta za javne visokoškolske ustanove, uz prethodnu saglasnost Ministarstva, a na prijedlog rektora,

3) utvrđuje planove finansiranja i razvoja,

4) donosi godišnji program rada visokoškolske ustanove, na prijedlog senata visokoškolske ustanove,

5) donosi finansijski plan i usvaja godišnji izvještaj o finansijskom poslovanju visokoškolske ustanove,

6) razmatra finansijski plan i izvještaj o finansijskom poslovanju članice univerziteta,

7) predlaže Ministarstvu visinu školarine za redovne studente prvog i drugog ciklusa studija koji obnavljaju godinu u kojoj su bili finansirani iz budžeta Republike,

8) utvrđuje visinu školarine i upisnine za studente sva tri ciklusa studija koji samofinansiraju svoje školovanje, vanredne studente i studente strane državljane,

9) utvrđuje visinu upisnine za redovne studente prvog i drugog ciklusa studija koji se finansiraju iz budžeta Republike, odnosno studente koji obnavljaju godinu u kojoj su bili finansirani iz budžeta Republike,

10) usmjerava, kontroliše i ocjenjuje rad rektora ili direktora u domenu finansijskog poslovanja,

11) predlaže senatu razrješenje rektora univerziteta, odnosno direktora visoke škole,

12) odlučuje o korišćenju sredstava preko iznosa utvrđenog statutom visokoškolske ustanove,

13) odlučuje u drugom stepenu o prigovoru zaposlenih na odluke rektora, odnosno direktora visoke škole iz radnog odnosa,

14) podnosi Ministarstvu najmanje jedanput godišnje izvještaj o poslovanju visokoškolske ustanove,

15) donosi odluku o formiranju i ukidanju članica univerziteta na univerzitetu na prijedlog senata,

16) daje saglasnost na statut članica univerziteta u skladu sa svojim nadležnostima,

17) donosi opšte akte iz oblasti materijalno-finansijskog poslovanja i iz oblasti rada i radnih odnosa, u skladu sa zakonom i statutom

visokoškolske ustanove i

18) obavlja druge poslove propisane zakonom, statutom i opštim aktima visokoškolske ustanove.

(2) Odluka upravnog odbora je konačna, a protiv iste se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

Odgovornost za poslovanje

Član 52

(1) Upravni odbor je odgovoran za poslovanje javne visokoškolske ustanove.

(2) Osnivač, odnosno skupština osnivača i upravni odbor odgovorni su za poslovanje privatne visokoškolske ustanove.

Senat univerziteta i visoke škole

Član 53

(1) Senat je akademski i stručni organ visokoškolske ustanove.

(2) Senatom univerziteta predsjedava rektor, a senatom visoke škole direktor.

(3) Senat univerziteta čine rektor, prorektori, dekani fakulteta, direktori naučnoistraživačkog instituta, kao i studenti u skladu sa stavom 5. ovog člana.

(4) Broj članova, sastav, postupak izbora, trajanje mandata i način rada senata visoke škole propisuje se statutom visoke škole.

(5) U sastavu senata mora biti najmanje 15% članova iz reda redovnih studenata koji su prvi put upisali godinu studija, sa svih ciklusa studija koji se organizuju na visokoškolskoj ustanovi.

Nadležnosti senata

Član 54

(1) Senat odlučuje o akademskim pitanjima i obavlja sljedeće poslove:

1) odlučuje o nastavnoj, naučnoj, umjetničkoj i stručnoj djelatnosti visokoškolske ustanove,

2) donosi statut univerziteta, odnosno visoke škole uz prethodno pribavljeno mišljenje upravnog odbora i uz saglasnost Ministarstva,

3) daje saglasnost na statute članica univerziteta,

4) donosi opšte akte u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove,

5) senat univerziteta, na prijedlog naučno-nastavnog vijeća, odnosno umjetničko-naučno-nastavnog vijeća, donosi kratke programe studija, studijske programe prvog, drugog, trećeg ciklusa studija, integrisane studijske programe i programe cjeloživotnog učenja, a senat visoke škole donosi kratke studijske programe, studijske programe prvog ciklusa studija i programe cjeloživotnog učenja,

6) bira i razrješava rektora univerziteta, odnosno direktora visoke škole,

7) imenuje i razrješava prorektore na prijedlog rektora,

8) imenuje članove upravnog odbora iz reda akademskog i administrativnog osoblja,

9) senat univerziteta imenuje vijeća naučnih oblasti po naučnim oblastima na prijedlog vijeća članica univerziteta,

10) donosi odluku o raspisivanju konkursa za izbore u nastavnička i saradnička zvanja u skladu sa opštim aktom visokoškolske ustanove,

11) senat univerziteta vrši izbor akademskog osoblja na prijedlog naučno-nastavnog, odnosno umjetničko-naučno-nastavnog vijeća članice univerziteta i mišljenja vijeća naučnih oblasti,

12) senat univerziteta daje saglasnost na izvještaje u postupku sticanja naučnog zvanja doktora nauka,

13) senat univerziteta, na prijedlog naučno-nastavnog vijeća, dodjeljuje počasno zvanje profesor emeritus i počasni doktor nauka,

14) predlaže Ministarstvu broj studenata koji se finansiraju iz budžeta Republike, za upis u prvu godinu prvog i drugog ciklusa studija za javne visokoškolske ustanove,

15) predlaže Ministarstvu broj samofinansirajućih studenata, vanrednih studenata i studenata stranih državljana, za upis u prvu

godinu prvog i drugog ciklusa studija,

16) donosi pravila studiranja,

17) predlaže upravnom odboru godišnji program rada visokoškolske ustanove, na prijedlog naučno-nastavnog i umjetničko-naučno-nastavnog vijeća,

18) senat univerziteta na prijedlog naučno-nastavnog vijeća i umjetničko-naučno-nastavnog vijeća, odnosno senat visoke škole usvaja listu odgovornih nastavnika i saradnika,

19) usvaja izvještaj o samovrednovanju visokoškolske ustanove,

20) daje prijedlog upravnom odboru za osnivanje i ukidanje fakulteta i drugih članica univerziteta,

21) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove.

(2) Članovi senata koji su predstavnici studenata mogu odlučivati u stvarima iz stava 1. t. 1), 2), 3), 4), 5), 6), 7), 8), 14), 15), 16), 17) i 19) ovog člana.

Rektor i direktor visoke škole

Član 55

(1) Univerzitetom rukovodi rektor.

(2) Visokom školom rukovodi direktor.

Izbor rektora, prorektora i direktora visoke škole

Član 56

(1) Rektora univerziteta, odnosno direktora visoke škole bira i razrješava senat tajnim glasanjem.

(2) Za rektora univerziteta može biti izabran redovni profesor, koji je u radnom odnosu sa punim radnim vremenom na tom univerzitetu.

(3) Za direktora visoke škole može biti izabran profesor visoke škole koji je u radnom odnosu sa punim radnim vremenom u toj visokoj školi.

(4) Za prorektora može biti izabran nastavnik u naučno-nastavnom ili umjetničko-nastavnom zvanju redovnog ili vanrednog profesora, koji

je u radnom odnosu sa punim radnim vremenom na univerzitetu na kojem se bira.

(5) Izuzetno od st. 2. i 4. ovog člana za rektora može biti izabran i redovni profesor, odnosno za prorektora može biti izabran redovni ili vanredni profesor iz kliničkih grana medicine i stomatologije, koji je u dopunskom radnom odnosu na univerzitetu i ima zaključen ugovor o radu sa punim radnim vremenom sa zdravstvenom ustanovom koja je nastavna baza visokoškolske ustanove, uz obavezu da prije preuzimanja funkcije zasnuje radni odnos sa punim radnim vremenom na visokoškolskoj ustanovi.

(6) Odluka senata je konačna, a protiv iste se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

Mandat rektora, direktora i prorektora

Član 57

(1) Rektor univerziteta, odnosno direktor visoke škole bira se na osnovu javnog konkursa na period od četiri godine, sa mogućnošću još jednog izbora.

(2) U slučaju prestanka mandata rektoru prije isteka vremena na koji je biran, mandat prorektora prestaje izborom novog rektora ili imenovanjem vršioca dužnosti rektora.

(3) Ukoliko se izbor novog rektora ne izvrši do isteka mandata rektora, kao i u slučaju prestanka mandata rektora ili razrješenja rektora prije isteka mandata, senat imenuje lice koje će dužnost rektora obavljati do izbora novog rektora, a najduže šest mjeseci od dana isteka mandata.

(4) Postupak izbora i razrješenja, te razlozi za smjenu rektora, prorektora, odnosno direktora visoke škole prije isteka mandata propisuje se statutom i opštim aktom visokoškolske ustanove.

(5) Rektora univerziteta, odnosno direktora visoke škole, senat može razriješiti dužnosti i prije isteka mandata tajnim glasanjem, većinom glasova od ukupnog broja članova.

(6) Odluka senata je konačna, a protiv iste se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

Nadležnosti rektora i direktora visoke škole

Član 58

(1) Rektor univerziteta, odnosno direktor visoke škole, pored poslova koji su uređeni propisima o sistemu javnih službi, obavlja i sljedeće poslove:

1) zastupa i predstavlja visokoškolsku ustanovu,

2) organizuje i rukovodi radom visokoškolske ustanove i odgovoran je za zakonitost rada,

3) donosi pojedinačne akte u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove,

4) predlaže prorektore senatu univerziteta,

5) imenuje i razrješava dekana, odnosno direktora članice univerziteta na prijedlog naučno-nastavnog, umjetničko-naučno-nastavnog vijeća, odnosno naučnog vijeća,

6) predlaže opšte akte u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove,

7) predlaže organima visokoškolske ustanove mjere za unapređivanje rada,

8) predlaže upravnom odboru mjere za efikasno i zakonito obavljanje djelatnosti visokoškolske ustanove,

9) predlaže plan rada i razvoja visokoškolske ustanove upravnom odboru,

10) predlaže upravnom odboru pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, po prethodno pribavljenom mišljenju članica univerziteta,

11) izvršava odluke upravnog odbora i drugih organa visokoškolske ustanove,

12) odlučuje o korišćenju sredstava do iznosa utvrđenog statutom visokoškolske ustanove,

13) odlučuje o pravima, obavezama i odgovornostima radnika iz radnog odnosa,

14) podnosi upravnom odboru izvještaj o finansijskom poslovanju visokoškolske ustanove,

15) izvršava finansijski plan,

16) učestvuje u radu Rektorske konferencije Republike Srpske (u daljem tekstu: Rektorska konferencija) i Rektorske konferencije BiH, odnosno u radu Konferencije visokih škola Republike Srpske (u daljem tekstu: Konferencija visokih škola),

17) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove.

(2) Rektor može obustaviti od izvršenja odluku dekana i direktora članice univerziteta ako je u suprotnosti sa ovim zakonom i statutom univerziteta.

(3) Protiv odluke rektora ili direktora visoke škole može se podnijeti prigovor upravnom odboru visokoškolske ustanove.

(4) Odluka upravnog odbora je konačna, a protiv iste se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

Odgovornost za akademska i pitanja poslovanja

Član 59

(1) Rektor univerziteta, odnosno direktor visoke škole za svoj rad koji se tiče akademskih pitanja odgovara senatu. (2) Rektor univerziteta, odnosno direktor visoke škole za svoj rad koji se tiče poslovanja odgovara upravnom odboru, u skladu sa odredbama ovog zakona koje se odnose na odgovornost za poslovanje visokoškolske ustanove.

Struktura vijeća

Član 60

(1) Stručni organ fakulteta, odnosno umjetničke akademije je naučno-nastavno vijeće, odnosno umjetničkonaučno-nastavno vijeće (u daljem tekstu: vijeće).

(2) Vijeće čine nastavnici, saradnici i predstavnici studenata u skladu sa statutom univerziteta.

(3) Jedan nastavnik ili saradnik može biti član vijeća samo jedne članice univerziteta, pod uslovom da je zaposlen sa punim radnim vremenom na toj visokoškolskoj ustanovi.

(4) Član vijeća može biti i nastavnik u naučno-nastavnom zvanju i saradnik u saradničkom zvanju iz kliničkih grana medicine i stomatologije, koji je u dopunskom radu na univerzitetu, a ima zaključen ugovor o radu sa punim radnim vremenom sa zdravstvenom ustanovom koja je nastavna baza univerziteta

(5) Članovi vijeća koji su predstavnici studenata biraju se neposrednim izborima na članici univerziteta iz reda redovnih studenata.

(6) U sastavu članice univerziteta mora biti najmanje 15% članova iz reda redovnih studenata.

Nadležnosti vijeća

Član 61

(1) Vijeće u okviru svoje nadležnosti:

1) donosi statut fakulteta, odnosno umjetničke akademije, uz prethodno pribavljeno mišljenje upravnog odbora,

2) donosi pravilnike kojima se reguliše rad fakulteta, odnosno umjetničke akademije, na prijedlog dekana,

3) daje mišljenje i prijedloge senatu o akademskim, naučnim, umjetničkim i stručnim pitanjima, u skladu sa statutom visokoškolske ustanove,

4) dostavlja senatu prijedlog liste i prijedlog konačne liste odgovornih nastavnika i saradnika na toj članici univerziteta,

5) predlaže senatu studijske programe prvog, drugog i trećeg ciklusa, odnosno promjene u strukturi i sadržaju studijskih programa i nastavnih metoda,

6) daje prijedlog senatu za izbor profesora emeritusa,

7) predlaže rektoru imenovanje i razrješenje dekana,

8) daje prijedlog rektoru u vezi sa radnim statusom akademskog osoblja,

9) daje rektoru mišljenje na prijedlog pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, u dijelu koji se tiče te organizacione jedinice,

10) imenuje prodekane na prijedlog dekana,

11) predlaže program razvoja članice univerziteta,

12) predlaže senatu raspisivanje konkursa za izbore u zvanja nastavnika i saradnika,

13) formira komisiju za podnošenje izvještaja za izbor u naučno-nastavno, odnosno umjetničko-nastavno zvanje i utvrđuje prijedlog odluke o izboru kandidata,

14) predlaže senatu članove vijeća naučnih oblasti,

15) razmatra i usvaja izvještaje o samovrednovanju studijskih programa,

16) imenuje komisije za izradu završnog rada na prvom, drugom i doktorske disertacije na trećem ciklusu studija,

17) donosi Pravilnik o korišćenju vlastitih prihoda članice univerziteta,

18) obavlja i druge poslove u skladu sa statutom i drugim opštim aktima univerziteta i fakulteta, odnosno umjetničke akademije.

(2) Članovi vijeća koji su predstavnici studenata mogu odlučivati u stvarima iz stava 1. t. 1), 2), 5), 7), 10), 11), 15) i 17) ovog člana.

Dekan

Član 62

(1) Fakultetom ili umjetničkom akademijom rukovodi dekan.

(2) Dekana imenuje i razrješava rektor, na prijedlog vijeća članice univerziteta, po proceduri utvrđenoj statutom univerziteta.

(3) Rektor razmatra prijedlog vijeća članice univerziteta iz stava 2. ovog člana i, ukoliko se ne saglasi sa prijedlogom vijeća članice univerziteta, vijeće članice univerziteta utvrđuje novi prijedlog za imenovanje ili razrješenje dekana, po proceduri utvrđenoj statutom univerziteta.

(4) Mandat dekana traje četiri godine sa mogućnošću jednog ponovnog izbora na funkciju dekana.

(5) Za dekana članice univerziteta može biti imenovan nastavnik u naučno-nastavnom ili umjetničko-nastavnom zvanju vanrednog ili redovnog profesora, koji je zaposlen sa punim radnim vremenom na tom univerzitetu i koji je član vijeća te članice univerziteta.

(6) Izuzetno od stava 5. ovog člana, za dekana može biti imenovan i nastavnik u naučno-nastavnom zvanju vanrednog ili redovnog profesora iz kliničkih grana medicine i stomatologije, koji je u dopunskom radu na univerzitetu, a ima zaključen ugovor o radu sa punim radnim vremenom sa zdravstvenom ustanovom koja je nastavna baza univerziteta, uz obavezu da nakon izbora za dekana zasnuje radni odnos sa punim radnim vremenom na univerzitetu.

(7) Odluka rektora o imenovanju, odnosno razrješenju dekana je konačna, a protiv iste se može pokrenuti upravni spor.

Nadležnosti dekana

Član 63

(1) Dekan predstavlja fakultet ili umjetničku akademiju, odgovaran je za zakonitost rada i ima prava i obaveze u skladu sa ovim zakonom i statutom univerziteta.

(2) Dekan za svoj rad odgovara rektoru, vijeću fakulteta ili akademije i drugim organima univerziteta, u skladu sa statutom univerziteta.

(3) Dekan donosi pojedinačne akte u skladu sa zakonom, statutom i opštim aktima univerziteta.

(4) Dekan odlučuje o korišćenju sredstava do iznosa utvrđenog statutom univerziteta i statutom članice univerziteta.

(5) Dekan podnosi upravnom odboru finansijski plan i izvještaj o finansijskom poslovanju, najmanje jednom godišnje.

(6) Uslovi za izbor i razrješenje prodekana, kao i njegove nadležnosti utvrđuju se statutom univerziteta, odnosno statutom članice univerziteta.

(7) U slučaju prestanka mandata dekanu prije isteka vremena na koji je biran, mandat prodekana prestaje izborom novog dekana ili

imenovanjem vršioca dužnosti dekana.

Direktor naučnoistraživačkog instituta

Član 64

(1) Naučnoistraživačkim institutom rukovodi direktor.

(2) Direktora imenuje i razrješava rektor, na prijedlog naučnog vijeća instituta, po proceduri utvrđenoj statutom univerziteta.

(3) Rektor razmatra prijedlog naučnog vijeća članice univerziteta iz stava 2. ovog člana i, ukoliko se ne saglasi sa prijedlogom naučnog vijeća članice univerziteta, vijeće članice univerziteta utvrđuje novi prijedlog za imenovanje ili razrješenje direktora, po proceduri utvrđenoj statutom univerziteta.

(4) Mandat direktora traje četiri godine sa mogućnošću još jednog izbora na funkciju direktora.

(5) Uslovi i postupak izbora, nadležnosti i razrješenje direktora naučnoistraživačkog instituta uređuje se u skladu sa opštim aktima univerziteta.

Finansijski direktor

Član 65

(1) Visokoškolska ustanova može statutom propisati poslove finansijskog direktora.

(2) Finansijski direktor:

1) predlaže opšte akte iz oblasti finansijskog poslovanja,

2) predlaže planove finansiranja i razvoja,

3) sprovodi finansijski plan, usmjerava i kontroliše rad u domenu finansijskog poslovanja,

4) izvršava odluke organa u skladu sa zakonom i statutom.

(3) Za svoj rad finansijski direktor odgovara rektoru, odnosno direktoru i upravnom odboru.

(4) Postupak i uslovi izbora, razrješenja, poslovi i ostala pitanja koja se odnose na funkciju finansijskog direktora uređuju se statutom visokoškolske ustanove.

Nedostojnost za rukovođenje visokoškolskom ustanovom

Član 66

(1) Organ rukovođenja ne može biti lice koje je pravnosnažnom presudom osuđeno na kaznu zatvora, za krivična djela učinjena protiv službene dužnosti, protiv polnog integriteta, seksualnog zlostavljanja i iskorišćavanja djeteta, niti lice koje je prekršilo kodeks profesionalne čestitosti u skladu sa ovim zakonom.

(2) Organu rukovođenja prestaje dužnost danom pravosnažnosti presude iz prethodnog stava, kao i danom pravosnažnosti odluke kojom je utvrđeno kršenje profesionalne čestitosti.

GLAVA VI

STUDENTI

Konkurs za upis

Član 67

(1) Upis kandidata na studije prvog, drugog i trećeg ciklusa vrši se na osnovu javnog konkursa.

(2) Visokoškolska ustanova obavlja klasifikaciju i izbor kandidata na osnovu sljedećih opštih kriterijuma:

1) vrsta i nivo prethodnog obrazovanja,

2) uspjeh u prethodnom obrazovanju i

3) rezultati postignuti na prijemnom ispitu ili rezultati postignuti na ispitu za provjeru sklonosti i sposobnosti.

(3) Pored opštih kriterijuma iz stava 2. ovog člana, visokoškolska ustanova može utvrditi i posebne kriterijume na osnovu kojih se obavlja klasifikacija i izbor kandidata za upis na visokoškolsku ustanovu.

(4) Visokoškolska ustanova donosi Program afirmativnih mjera za upis kandidata sa malignim oboljenjima i invaliditetom.

(5) Programom afirmativnih mjera za upis kandidata sa malignim oboljenjima i invaliditetom propisuju se uslovi za upis, rangiranje, broj mjesta za studiranje na teret budžeta i druga pitanja u vezi sa upisom kandidata iz stava 4. ovog člana.

Status studenta

Član 68

(1) Status studenta stiče se upisom na odgovarajući studijski program visokoškolske ustanove.

(2) Student koji je upisan na visokoškolsku ustanovu zaključuje ugovor sa visokoškolskom ustanovom, u skladu sa ovim zakonom i statutom visokoškolske ustanove.

(3) Lice koje ima status stranog državljanina, a zaključi ugovor sa visokoškolskom ustanovom u skladu sa stavom 2. ovog člana, ima status studenta u smislu ovog zakona i dok uči jezik, a najduže godinu dana.

(4) U skladu sa Sporazumom o uzajamnom priznavanju dokumenata u obrazovanju i regulisanju statusnih pitanja učenika i studenata ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 79/05), studenti državljani Republike Srbije, u smislu ovog zakona, imaju ista prava i obaveze kao studenti domaći državljani.

(5) Ugovor iz stava 2. ovog člana obavezno sadrži:

1) način omogućavanja nastavljanja i završetka školovanja u slučaju prestanka rada visokoškolske ustanove ili prestanka izvođenja određenog studijskog programa,

2) odredbe o školarini i drugim finansijskim obavezama,

3) zvanje koje student stiče završetkom studijskog programa,

4) obim studija,

5) ostala prava i obaveze studenta, u skladu sa statutom visokoškolske ustanove.

(6) Rektor univerziteta može dati ovlašćenje dekanu fakulteta ili umjetničke akademije da zaključuje ugovor sa studentom upisanim na toj članici univerziteta.

(7) Studentu koji je upisan na visokoškolsku ustanovu izdaje se studentska knjižica - indeks.

Broj upisanih studenata

Član 69

(1) Visokoškolske ustanove dostavljaju Ministarstvu prijedlog plana upisa studenata u prvu godinu prvog i drugog ciklusa studija, najkasnije do 31. januara za narednu akademsku godinu.

(2) Prijedlog plana upisa iz stava 1. ovog člana sadrži podatke iz člana 54. stav 1. t. 14) i 15) ovog zakona.

(3) Na prijedlog Ministarstva, Vlada donosi odluku o broju studenata za upis u prvu godinu prvog i drugog ciklusa studija na javnim visokoškolskim ustanovama, najkasnije do 31. marta tekuće godine za narednu akademsku godinu.

(4) Sastavni dio prijedloga iz stava 1. ovog člana za javne visokoškolske ustanove je obrazložena procjena o potrebnim finansijskim sredstvima za izvođenje studijskog programa u odnosu na broj predloženih upisnih mjesta.

(5) Visokoškolske ustanove dostavljaju Ministarstvu podatke o studentima upisanim u prvu godinu studija najkasnije do 30. novembra akademske godine, o čemu Ministarstvo informiše Vladu.

Prava studenata

Član 70

(1) Studenti imaju pravo, u skladu sa opštim aktom visokoškolske ustanove, na:

1) slobodno iznošenje mišljenja o kvalitetu nastave ili drugim uslugama visokoškolske ustanove,

2) blagovremeno i tačno informisanje o svim pitanjima koja se odnose na studij,

3) ravnopravnost u odnosu na uslove studija i tretman u visokoškolskoj ustanovi,

4) korišćenje biblioteke i baze podataka koje se nalaze u visokoškolskoj ustanovi,

5) učestvovanje u evaluaciji i unapređenju sistema obezbjeđenja kvaliteta visokoškolske ustanove,

6) učestvovanje na izborima za studentska predstavnička tijela u skladu sa propisima kojima se uređuje studentsko organizovanje,

7) studiranje, istraživanje i obavljanje stručne prakse van matične visokoškolske ustanove u Republici, BiH i inostranstvu,

8) prenos i priznavanje ECTS bodova na visokoškolskim ustanovama u Republici koji su ostvareni na drugim akreditovanim visokoškolskim ustanovama u Republici, BiH i u inostranstvu, u skladu sa ovim zakonom,

9) konsultacije i pomoć akademskog osoblja u savladavanju nastavnog sadržaja, a posebno pri izradi završnog rada.

(2) Uslove za ostvarivanje prava iz stava 1. t. 7) i 8) ovog člana propisuje visokoškolska ustanova svojim opštim aktom, u skladu sa Vodičem za korišćenje ECTS - 2015.

Obaveze studenata

Član 71

(1) Studenti upisani na visokoškolsku ustanovu imaju obaveze da:

1) prisustvuju predavanjima, vježbama, seminarima i drugim oblicima nastave,

2) ispunjavaju nastavne i druge obaveze studenta,

3) se pridržavaju pravila koja je ustanovila visokoškolska ustanova,

4) ukazuju dužno poštovanje prema pravima osoblja i drugih studenata,

5) učestvuju u akademskim aktivnostima,

6) poštuju etički kodeks.

(2) Opštim aktom visokoškolske ustanove propisuju se lakše i teže povrede obaveza studenata, disciplinski organi i disciplinski postupak za utvrđivanje odgovornosti studenata.

Mirovanje prava i obaveza studenata

Član 72

(1) Na zahtjev studenta odobrava se mirovanje prava i obaveza u slučaju:

1) teže bolesti,

2) boravka na stručnoj praksi u trajanju od najmanje tri mjeseca, a najviše godinu dana,

3) održavanja trudnoće,

4) njege djeteta do navršenih godinu dana,

5) vršenja rukovodnih funkcija u studentskom predstavničkom tijelu u trajanju od najviše jednog mandata,

6) drugim slučajevima predviđenim opštim aktom visokoškolske ustanove.

(2) Pravilima studiranja propisuje se procedura i uslovi ostvarivanja prava iz stava 1. ovog člana.

Pravila studiranja

Član 73

(1) Pravilima studiranja za svaki ciklus studija uređuje se:

1) organizacija i trajanje studija,

2) postupak ispitivanja i ocjenjivanja,

3) organizacija ispitnih rokova u skladu sa statutom visokoškolske ustanove,

4) završni rad i

5) druga relevantna pitanja.

(2) Visokoškolska ustanova, odnosno članica univerziteta, obavezna je da prije upisa studenata na akademsku godinu, na javan i transparentan način - objavom na oglasnoj ploči i svojoj internet stranici, upozna sve studente sa pravilima studiranja, koja se tokom akademske godine ne mogu mijenjati.

(3) Članica univerziteta dužna je da na prijedlog vijeća članice univerziteta, prije početka svake akademske godine, posebnom odlukom, koju je dužna objaviti na svojoj internet stranici, utvrdi obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu, na osnovu koje student priprema i polaže ispite.

Provjera znanja studenata

Član 74

(1) Uspješnost studenta u savladavanju pojedinog predmeta kontinuirano se prati na način određen studijskim programom, u skladu sa statutom visokoškolske ustanove.

(2) Svi oblici provjere znanja su javni.

(3) Uspjeh studenata na ispitu izražava se sljedećim ocjenama: 10 - izvanredan, 9 - odličan, 8 - vrlodobar, 7 - dobar, 6 - zadovoljava i 5 - ne zadovoljava.

(4) U indeks se ne unosi ocjena 5.

(5) Visokoškolska ustanova može, za neke oblike nastave, utvrditi i drugi, nenumerički način ocjenjivanja.

(6) Studenti upisani u skladu sa Programom afirmativnih mjera iz člana 67. stav 4. ovog zakona imaju pravo da polažu ispite na način prilagođen njihovim mogućnostima, u skladu sa statutom i opštim aktima visokoškolske ustanove.

(7) Ispit se polaže u sjedištu visokoškolske ustanove / članice univerziteta i odjeljenjima van sjedišta visokoškolske ustanove / članice univerziteta koje je navedeno u dozvoli za rad.

(8) Visokoškolska ustanova može, u skladu sa studijskim programom i statutom, organizovati polaganje ispita van sjedišta samo ako se radi o ispitu iz nastavnog predmeta čiji karakter to zahtijeva.

(9) Za studente koji obnavljaju završnu godinu studija, visokoškolska ustanova organizuje ispitne rokove svakog kalendarskog mjeseca izuzev jula i avgusta, sa po jednim ispitnim terminom u skladu sa ovim zakonom, statutom i opštim aktom visokoškolske ustanove.

(10) Nastavnik je dužan studentu saopštiti rezultate provjere znanja odmah, a najkasnije u roku od sedam dana od dana provjere pismenim putem.

(11) U slučaju proglašenja vanredne situacije za Republiku ili dio teritorije Republike (u daljem tekstu: vanredna situacija) ili u slučaju proglašenja vanrednog stanja za Republiku ili dio Republike (u daljem tekstu: vanredno stanje), kao i u drugim opravdanim

slučajevima, ispiti će se organizovati i izvoditi na način koji je propisan uputstvom koje donosi ministar, uz saglasnost Vlade.

Uslovi za upis naredne godine studija

Član 75

(1) Student stiče uslove za upis naredne godine studija ako je u studijskoj godini u koju je upisan ostvario najmanje 45 ESTS bodova.

(2) Student koji nije ostvario uslove za upis naredne godine studija iz stava 1. ovog člana, ima pravo upisa naredne godine sa pravom prenosa 15 ESTS bodova, bez obzira na to koliko je predmeta iskazano brojem bodova koji se prenose ili sa pravom prenosa najviše dva predmeta, bez obzira na to sa koliko bodova su iskazani ti predmeti.

(3) U slučaju da student ne ispuni uslove za upis naredne godine studija, obnavlja godinu i ima pravo da prati nastavu i polaže ispite iz naredne godine studija do broja ECTS bodova koje je ostvario u prethodnoj godini studija.

(4) Status redovnog studenta prvog ciklusa studija traje najduže u dvostrukom broju akademskih godina potrebnih za realizaciju studijskog programa.

(5) Student završne godine prvog ciklusa studija koji nije ispunio sve obaveze određene studijskim programom obnavlja završnu godinu studija i ima status redovnog studenta.

(6) Student završne godine drugog ciklusa studija koji nije ispunio sve obaveze određene studijskim programom može obnoviti završnu godinu studija najviše dva puta u statusu redovnog studenta.

Polaganje ispita pred komisijom

Član 76

(1) Poslije tri neuspjela polaganja istog ispita, student ima pravo da, na lični zahtjev, polaže ispit pred ispitnom komisijom.

(2) Formiranje i način rada ispitne komisije iz stava 1. ovog člana utvrđuju se opštim aktom visokoškolske ustanove.

Pravo na prigovor na dobijenu ocjenu

Član 77

(1) Student ima pravo da nadležnom organu visokoškolske ustanove podnese prigovor na dobijenu ocjenu ako smatra da ispit nije obavljen u skladu sa zakonom i opštim aktom visokoškolske ustanove ili ako nije zadovoljan dobijenom ocjenom, u roku od dva dana nakon dobijanja ocjene.

(2) Nadležni organ visokoškolske ustanove u roku od tri dana od dana dobijanja prigovora iz stava 1. ovog člana, u skladu sa odredbama opšteg akta visokoškolske ustanove, razmatra prigovor i donosi odluku o prigovoru.

(3) Odluka nadležnog organa iz stava 2. ovog člana je konačna.

Prestanak statusa studenta

Član 78

(1) Status studenta prestaje:

1) završetkom studijskog programa,

2) ispisom sa visokoškolske ustanove prije završetka studija,

3) kada student ne upiše godinu studija, a ne miruju mu prava i obaveze studenta,

4) kada student ne obnovi upis u istu godinu u propisanom roku, a ne miruju mu prava i obaveze studenta,

5) kada visokoškolska ustanova izrekne studentu disciplinsku mjeru isključenja sa visokoškolske ustanove.

(2) Status redovnog studenta prestaje i kada student ne završi studije u roku iz člana 75. stav 4. ovog zakona.

GLAVA VII

AKADEMSKO OSOBLjE

Zvanja

Član 79

(1) Nastavnička zvanja na visokoškolskim ustanovama su: naučno-nastavna, umjetničko-nastavna i nastavna.

(2) Naučno-nastavna i umjetničko-nastavna zvanja su: docent, vanredni profesor i redovni profesor.

(3) Nastavna zvanja su: predavač visoke škole i profesor visoke škole.

(4) Nastavnici u naučno-nastavnom i umjetničko-nastavnom zvanju mogu da izvode nastavu na svim vrstama akademskih i strukovnih studija.

(5) Nastavnici u nastavnom zvanju mogu da izvode nastavu na visokim školama.

(6) Naučno-nastavna i umjetničko-nastavna zvanja mogu se steći na univerzitetu.

(7) Nastavna zvanja mogu se steći i na visokim školama, u skladu sa ovim zakonom i statutom visoke škole.

(8) Saradnička zvanja na univerzitetu su: asistent, umjetnički saradnik, viši asistent, viši umjetnički saradnik i lektor, a na visokoj školi asistent i umjetnički saradnik.

Izbor u zvanje

Član 80

(1) Izbor u zvanje nastavnika na visokoškolskoj ustanovi zasniva se na ostvarenim i mjerljivim rezultatima rada kandidata u nastavnom i naučnoistraživačkom, odnosno umjetničkom radu.

(2) Pored rezultata iz stava 1. ovog člana, prilikom izbora u zvanje vrednuje se i sljedeće:

1) stručno-profesionalni doprinos koji podrazumijeva da je kandidat autor/koautor elaborata ili studije, rukovodilac ili saradnik na naučnoistraživačkom ili stručnom projektu, inovator, autor/koautor patenta ili tehničkog unapređenja, odnosno autor/koautor umjetničkog projekta ili saradnik na umjetničkom projektu, i drugo,

2) doprinos akademskoj i široj zajednici koji podrazumijeva angažovanje u nacionalnim ili međunarodnim naučnim, odnosno stručnim organizacijama, institucijama od javnog značaja, kulturnim institucijama i slično,

3) saradnja sa drugim visokoškolskim, naučnoistraživačkim, odnosno institucijama kulture ili umjetnosti u zemlji i inostranstvu koja podrazumijeva mobilnost, zajedničke studijske programe, internacionalizaciju, plenarno predavanje na međunarodnom naučnom skupu i drugo.

(3) Prilikom izbora u zvanje uzimaju se u obzir samo rezultati ostvareni u posljednjih pet, odnosno šest godina u zavisnosti od trajanja posljednjeg izbornog perioda.

Minimalni uslovi za izbor u naučno-nastavna i saradnička zvanja na univerzitetu

Član 81

(1) Minimalni uslovi za izbor akademskog osoblja u naučno-nastavna i saradnička zvanja u nastavnom i naučnoistraživačkom radu na univerzitetu su:

1) za docenta može biti biran kandidat koji ispunjava sljedeće uslove:

1. naučno zvanje doktora nauka u odgovarajućoj naučnoj oblasti,

2. najmanje tri naučna rada iz naučne oblasti za koju se bira, objavljena u naučnim časopisima, zbornicima i drugim naučnim publikacijama sa recenzijom, od kojih je najmanje jedan objavljen u naučnom časopisu međunarodnog značaja ili naučnom skupu međunarodnog značaja,

3. dokazane nastavničke sposobnosti, odnosno ima pristupno predavanje iz oblasti za koju se bira, pozitivno je ocijenjen od visokoškolske ustanove ili ima pozitivnu ocjenu pedagoškog rada u studentskim anketama tokom cjelokupnog prethodnog izbornog perioda;

2) za vanrednog profesora može biti biran kandidat koji ispunjava sljedeće uslove:

1. ima proveden najmanje jedan izborni period u zvanju docenta,

2. najmanje pet naučnih radova iz naučne oblasti za koju se bira, objavljenih u naučnim časopisima, zbornicima i drugim naučnim publikacijama sa recenzijom, od kojih je jedan naučni rad u naučnom časopisu međunarodnog značaja ili naučnom skupu međunarodnog

značaja i najmanje jedan naučni rad objavljen u istaknutom naučnom časopisu međunarodnog značaja, nakon izbora u zvanje docenta,

3. ima najmanje jednu naučnu monografiju (sa ISBN brojem) iz naučne oblasti za koju se bira, ili univerzitetski udžbenik (sa ISBN brojem),

4. dokazane nastavničke sposobnosti, pozitivno je ocijenjen od visokoškolske ustanove ili ima pozitivnu ocjenu pedagoškog rada u studentskim anketama tokom cjelokupnog prethodnog izbornog perioda,

5. je bio član komisije za odbranu master ili magistarskog rada ili doktorske disertacije, ili ima uspješno realizovano mentorstvo kandidata na drugom ili trećem ciklusu studija,

6. dokaz da je ostvario najmanje jedan od tri elementa iz člana 80. stav 2. ovog zakona;

3) za redovnog profesora može biti biran kandidat koji ispunjava sljedeće uslove:

1. ima proveden najmanje jedan izborni period u zvanju vanrednog profesora,

2. najmanje osam naučnih radova iz naučne oblasti za koju se bira, objavljenih u naučnim časopisima, zbornicima i drugim naučnim publikacijama sa recenzijom, od kojih su dva naučna rada u naučnim časopisima međunarodnog značaja ili naučnom skupu međunarodnog značaja i najmanje jedan naučni rad objavljen u istaknutom naučnom časopisu međunarodnog značaja, nakon izbora u zvanje vanrednog profesora,

3. ima citiranost naučnih radova,

4. ima dvije publikacije iz naučne oblasti za koju se bira (sa ISBN brojem) koje se kategorišu kao naučna monografija ili univerzitetski udžbenik,

5. dokazane nastavničke sposobnosti, pozitivno je ocijenjen od visokoškolske ustanove ili ima pozitivnu ocjenu pedagoškog rada u studentskim anketama tokom cjelokupnog prethodnog izbornog perioda,

6. je bio član komisije za odbranu master, magistarskog ili doktorske disertacije, ili ima uspješno realizovano mentorstvo kandidata na drugom ili trećem ciklusu studija,

7. dokaz da je ostvario najmanje dva od tri elementa iz člana 80. stav 2. ovog zakona;

4) za asistenta može biti biran kandidat koji ima završen prvi ciklus studija u odgovarajućoj oblasti sa najmanje 240 ESTS bodova i najnižom prosječnom ocjenom 8,0, ili ekvivalent;

5) za višeg asistenta može biti biran kandidat koji:

1. ima završen drugi ciklus studija u odgovarajućoj oblasti sa najnižom prosječnom ocjenom i na prvom i na drugom ciklusu studija 8,0 ili ekvivalent ili

2. ima naučni stepen magistra nauka u odgovarajućoj oblasti sa najnižom prosječnom ocjenom na osnovnom studiju i postdiplomskom studiju 8,0, ili ekvivalent;

6) za lektora može biti biran kandidat koji ima objavljene stručne i naučne radove i ima:

1. završen drugi ciklus studija sa najnižom prosječnom ocjenom i na prvom i na drugom ciklusu studija 8,0 ili ekvivalent ili

2. naučni stepen magistra nauka sa najnižom prosječnom ocjenom na osnovnom studiju i postdiplomskom studiju 8,0 ili ekvivalent.

(2) Pod naučnim radom u naučnim časopisima međunarodnog značaja podrazumijeva se i poglavlje objavljeno u naučnoj monografiji međunarodnog značaja.

Minimalni uslovi za izbor u umjetničko-nastavna zvanja na univerzitetu

Član 82

Minimalni uslovi za izbor akademskog osoblja u umjetničko-nastavna zvanja u nastavnom i umjetničkom radu u oblasti umjetnosti na univerzitetu su:

1) za docenta može biti biran kandidat koji:

1. ima završen najmanje drugi ciklus studija u odgovarajućoj oblasti,

2. ima tri reprezentativne reference u umjetničkom polju u kojem se bira i

3. pokazane rezultate u nastavnom radu, odnosno pristupno predavanje iz oblasti za koju se bira, pozitivno je ocijenjen od visokoškolske ustanove ili ima pozitivnu ocjenu pedagoškog rada u studentskim anketama tokom cjelokupnog prethodnog izbornog perioda;

2) za vanrednog profesora može biti biran kandidat koji:

1. ima proveden najmanje jedan izborni period u zvanju docenta,

2. ima pet reprezentativnih referenci u umjetničkom polju u kojem se bira, iz najmanje dvije različite kategorije,

3. mentorstvo na dva završna rada na svim nivoima studija, odnosno jedna reprezentativna referenca u umjetničkoj oblasti za koju se bira ukoliko studijskim programom nije omogućeno da nastavnik bude biran za rukovodioca završnog rada,

4. pokazane rezultate u nastavnom radu, odnosno ima pozitivnu ocjenu pedagoškog rada u studentskim anketama tokom cjelokupnog prethodnog izbornog perioda,

5. ima ostvarenu međunarodnu saradnju sa drugim univerzitetima i relevantnim institucijama u oblasti visokog obrazovanja, kulture i umjetnosti;

3) za redovnog profesora može biti biran kandidat koji:

1. ima proveden najmanje jedan izborni period u zvanju vanrednog profesora,

2. ima osam reprezentativnih referenci u umjetničkom polju u kojem se bira, iz najmanje tri različite kategorije,

3. mentorstvo na četiri završna rada na svim nivoima studija, odnosno dvije reprezentativne reference u umjetničkoj oblasti za koju se bira ukoliko studijskim programom nije omogućeno da nastavnik bude biran za rukovodioca završnog rada,

4. pokazane rezultate u nastavnom radu, odnosno ima pozitivnu ocjenu pedagoškog rada u studentskim anketama tokom cjelokupnog prethodnog izbornog perioda,

5. ima ostvarenu međunarodnu saradnju sa drugim univerzitetima i relevantnim institucijama u oblasti visokog obrazovanja, kulture i umjetnosti.

Minimalni uslovi za izbor u umjetničko-saradnička zvanja na univerzitetu

Član 83

Minimalni uslovi za izbor akademskog osoblja u umjetničko-saradnička zvanja u nastavnom i umjetničkom radu u oblasti umjetnosti na univerzitetu su:

1) za umjetničkog saradnika može biti biran kandidat koji:

1. ima završen prvi ciklus studija u odgovarajućoj oblasti sa najmanje 240 ESTS bodova i najnižom prosječnom ocjenom 8,0 ili ekvivalent i

2. najmanje tri umjetnička ostvarenja na kolektivnim prezentacijama;

2) za asistenta može biti biran kandidat koji ima završen prvi ciklus studija u odgovarajućoj oblasti sa najmanje 240 ESTS bodova i najnižom prosječnom ocjenom 8,0 ili ekvivalent;

3) za višeg umjetničkog saradnika može biti biran kandidat koji:

1. ima završen drugi ciklus studija u odgovarajućoj oblasti sa najnižom prosječnom ocjenom 8,0 ili ekvivalent i na prvom i na drugom ciklusu studija,

2. javno predstavljene oblike umjetničkog stvaralaštva;

4) za višeg asistenta može biti biran kandidat koji:

1. ima završen drugi ciklus studija u odgovarajućoj oblasti sa najnižom prosječnom ocjenom 8,0 ili ekvivalent i na prvom i na drugom ciklusu studija, odnosno prvi ciklus studija sa najmanje 240 ESTS bodova i najnižom prosječnom ocjenom 8,0 ili ekvivalent i

2. javno predstavljene oblike umjetničkog stvaralaštva.

Minimalni uslovi za izbor u zvanja na visokoj školi

Član 84

(1) Minimalni uslovi za izbor u nastavna i saradnička zvanja na visokoj školi su:

1) za predavača može biti biran kandidat koji ima:

1. završen drugi ciklus studija u odgovarajućoj oblasti sa najnižom prosječnom ocjenom i na prvom i na drugom ciklusu studija 8,0 ili ekvivalent odnosno naučni stepen magistra nauka u odgovarajućoj oblasti sa najnižom prosječnom ocjenom na osnovnom studiju 8,0 ili ekvivalent,

2. pokazane rezultate u nastavnom radu, odnosno pristupno predavanje iz oblasti za koju se bira, pozitivno je ocijenjen od visokoškolske ustanove ili ima pozitivnu ocjenu pedagoškog rada u studentskim anketama tokom cjelokupnog prethodnog izbornog perioda,

3. objavljena najmanje dva naučna rada iz oblasti za koju se bira, objavljena u naučnim časopisima i zbornicima sa recenzijom;

2) za profesora može biti biran kandidat koji ima:

1. naučni stepen doktora nauka u odgovarajućoj naučnoj oblasti,

2. ima najmanje tri naučna rada iz oblasti za koju se bira, objavljena u naučnim časopisima, zbornicima i drugim naučnim publikacijama sa recenzijom i

3. pokazane rezultate u nastavnom radu, odnosno pozitivnu ocjenu pedagoškog rada u studentskim anketama tokom cjelokupnog prethodnog izbornog perioda.

(2) Za asistenta na visokoj školi može biti biran kandidat koji ima završen prvi ciklus studija u odgovarajućoj oblasti sa najmanje 240 ESTS bodova i najnižom prosječnom ocjenom 8,0 ili ekvivalent.

Minimalni uslovi za izbor u zvanja u oblasti umjetnosti na visokoj školi

Član 85

Minimalni uslovi za izbor u nastavna i saradnička zvanja u oblasti umjetnosti na visokoj školi su:

1) za predavača visoke škole može biti biran kandidat koji ima:

1. završen najmanje prvi ciklus studija u odgovarajućoj oblasti sa najmanje 240 ESTS bodova i najnižom prosječnom ocjenom 8,0 ili

ekvivalent,

2. javno predstavljene oblike umjetničkog stvaralaštva i

3. pokazane rezultate u nastavnom radu, odnosno ima pristupno predavanje iz oblasti za koju se bira, pozitivno je ocijenjen od visokoškolske ustanove ili ima pozitivnu ocjenu pedagoškog rada u studentskim anketama tokom cjelokupnog prethodnog izbornog perioda;

2) za profesora visoke škole može biti biran kandidat koji ima:

1. završen drugi ciklus studija u odgovarajućoj oblasti sa najnižom prosječnom ocjenom i na prvom i na drugom ciklusu studija 8,0 ili ekvivalent,

2. javno predstavljene oblike umjetničkog stvaralaštva i

3. pokazane rezultate u nastavnom radu, odnosno ima pozitivnu ocjenu pedagoškog rada u studentskim anketama tokom cjelokupnog prethodnog izbornog perioda;

3) za umjetničkog saradnika može biti biran kandidat koji:

1. ima završen prvi ciklus studija u odgovarajućoj oblasti sa najmanje 240 ESTS bodova i najnižom prosječnom ocjenom 8,0 ili ekvivalent i

2. najmanje tri umjetnička ostvarenja na kolektivnim prezentacijama;

4) za asistenta može biti biran kandidat koji ima završen prvi ciklus studija u odgovarajućoj oblasti sa najmanje 240 ESTS bodova i najnižom prosječnom ocjenom 8,0 ili ekvivalent.

Kriterijumi za kategorizaciju

Član 86

U svrhu primjene odredaba od člana 81. do člana 85. ovog zakona, kriterijume za kategorizaciju "istaknutih naučnih časopisa međunarodnog značaja", "naučnih časopisa međunarodnog značaja", "naučnih časopisa nacionalnog značaja", "naučnog skupa međunarodnog značaja", umjetničkih "reprezentativnih referenci" i umjetničkih "kategorija" ministru predlaže Savjet, vodeći računa o specifičnostima naučnih/umjetničkih polja i naučnih/ umjetničkih oblasti.

Pravilnik o uslovima za izbor u zvanja

Član 87

(1) Ministar donosi Pravilnik o uslovima za izbor u naučno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna i saradnička zvanja.

(2) Pravilnikom iz stava 1. ovog člana propisuju se i kriterijumi za kategorizaciju časopisa u skladu sa članom 86. ovog zakona.

(3) Postupak za izbor u naučno-nastavna, umjetničkonastavna, nastavna i saradnička zvanja utvrđuju se opštim aktom visokoškolske ustanove, u skladu sa čl. 81. do 85. ovog zakona Pravilnikom iz stava 1. ovog člana.

Period na koji se vrši izbor akademskog osoblja u nastavnom zvanju

Član 88

Period na koji se bira akademsko osoblje u naučno-nastavno, umjetničko-nastavno i nastavno zvanje je:

1) docent - na period od pet godina, sa mogućnošću jednog ponovnog izbora,

2) vanredni profesor - na period od šest godina, sa mogućnošću jednog ponovnog izbora,

3) redovni profesor - na neodređeno vrijeme,

4) predavač visoke škole - na period od pet godina, sa mogućnošću najviše dva ponovna izbora,

5) profesor visoke škole - na neodređeno vrijeme.

Period na koji se vrši izbor akademskog osoblja u saradničkom zvanju

Član 89

Period na koji se bira akademsko osoblje u saradničko zvanje je:

1) umjetnički saradnik - na period od četiri godine, sa mogućnošću jednog ponovnog izbora,

2) asistent - na period od četiri godine bez mogućnosti ponovnog izbora,

3) viši umjetnički saradnik - na neodređeno vrijeme,

4) viši asistent - na period od pet godina, sa mogućnošću jednog ponovnog izbora,

5) lektor - na period od pet godina, sa mogućnošću jednog ponovnog izbora.

Nastavnik stranih jezika i vještina

Član 90

(1) Nastavu stranih jezika i vještina na nematičnom studijskom programu, osim lica koje ima zvanje iz člana 81. ovog zakona, može izvoditi i nastavnik stranog jezika i vještina.

(2) Za nastavnika stranog jezika i vještina može biti biran kandidat koji ima:

1) završen drugi ciklus studija u odgovarajućoj oblasti sa najnižom prosječnom ocjenom i na prvom i na drugom ciklusu studija 8,0 ili ekvivalent ili naučni stepen magistra nauka u odgovarajućoj oblasti sa najnižom prosječnom ocjenom i na osnovnom i na postdiplomskom studiju 8,0 ili ekvivalent i

2) objavljena najmanje dva stručna ili naučna rada.

(3) Način izbora i vrijeme na koje se bira nastavnik stranog jezika i vještina uređuje se opštim aktom visokoškolske ustanove.

Plan izbora u zvanje

Član 91

(1) Senat univerziteta donosi godišnji plan izbora u zvanja na osnovu prijedloga lista odgovornih nastavnika članica univerziteta.

(2) Senat visoke škole donosi godišnji plan izbora u zvanja.

(3) Godišnji planovi izbora u zvanja iz st. 1. i 2. ovog člana donose se najkasnije osam mjeseci prije početka akademske godine.

(4) Za odgovorne nastavnike i saradnike na univerzitetu predlažu se nastavnici i saradnici koji imaju izbor u odgovarajuće zvanje u skladu sa zakonom.

(5) U prijedlogu liste odgovornih nastavnika i saradnika za svakog nastavnika i saradnika obavezno se navodi trajanje izbornog perioda.

(6) U skladu sa godišnjim planom iz st. 1. i 2. ovog člana visokoškolska ustanova raspisuje konkurse za izbor u zvanja.

(7) Visokoškolska ustanova dužna je da sprovede procedure izbora u zvanja u roku od šest mjeseci od dana raspisivanja konkursa.

(8) Izuzetno od stava 7. ovog člana, ukoliko konkurs za izbor u zvanje iz objektivnih razloga nije okončan u roku iz stava 7. ovog člana, visokoškolska ustanova je dužna da isti okonča najkasnije dva mjeseca nakon isteka roka.

(9) Postupak za izbor u zvanja propisuje se opštim aktom visokoškolske ustanove.

Komisija za procjenu kandidata

Član 92

(1) Vijeće članice univerziteta, odnosno senat visoke škole, formira komisiju za sačinjavanje izvještaja o prijavljenim kandidatima.

(2) Komisiju iz stava 1. ovog člana čine najmanje tri nastavnika iz naučnog ili umjetničkog polja, od kojih je najmanje jedan iz uže naučne ili umjetničke oblasti za koju se nastavnik, odnosno saradnik bira.

(3) Prilikom imenovanja komisije iz stava 1. ovog člana, najmanje jedan član komisije mora biti u radnom odnosu na drugoj visokoškolskoj ustanovi.

(4) Članovi komisije iz stava 1. ovog člana su u istom ili višem zvanju od zvanja u koje se kandidat bira.

Izvještaj komisije

Član 93

Izvještaj komisije iz člana 92. ovog zakona sadrži:

1) biografske podatke o prijavljenim kandidatima,

2) pregled i mišljenje o dosadašnjem naučnom, stručnom, odnosno umjetničkom radu prijavljenih kandidata i nastavnom radu kandidata,

3) podatke o objavljenim radovima,

4) mišljenje o ispunjavanju drugih uslova utvrđenih ovim zakonom,

5) prijedlog kandidata za izbor u zvanje nastavnika, odnosno saradnika i

6) druge elemente propisane podzakonskim aktom i statutom visokoškolske ustanove.

Vijeća naučnih oblasti

Član 94

(1) Vijeća naučnih oblasti su savjetodavna tijela Senata.

(2) Aktima univerziteta propisuje se broj, struktura, nadležnosti i način rada vijeća naučnih oblasti.

(3) U strukturi vijeća naučnih oblasti najmanje jednu polovinu od ukupnog broja članova svakog vijeća čine redovni profesori.

Odluke o izboru u zvanje

Član 95

(1) Vijeće članice univerziteta utvrđuje prijedlog odluke o izboru u zvanje.

(2) Vijeće odgovarajuće naučne oblasti daje senatu mišljenje o prijedlogu odluke o izboru u zvanje.

(3) Odluku o izboru u zvanje donosi senat univerziteta, na osnovu prijedloga odluke vijeća članice univerziteta i mišljenja vijeća odgovarajuće naučne oblasti, odnosno senat visoke škole.

Prigovor na odluku o izboru u zvanje

Član 96

(1) Kandidat može senatu podnijeti zahtjev za preispitivanje odluke o izboru u zvanje, u roku od 15 dana od dana prijema obavještenja o odluci senata.

(2) Odluka senata, po zahtjevu za preispitivanje, konačna je, ali se može pokrenuti upravni spor.

(3) Rokovi i procedure za rješavanje po zahtjevu iz stava 1. ovog člana propisuju se aktima univerziteta.

Zapošljavanje i angažovanje nastavnika i saradnika

Član 97

(1) Senat utvrđuje listu odgovornih nastavnika i saradnika za izvođenje nastave u narednoj akademskoj godini najkasnije mjesec dana prije početka akademske godine koju je visokoškolska ustanova dužna da javno objavi.

(2) Visokoškolska ustanova na osnovu liste odgovornih nastavnika i saradnika angažuje nedostajuće nastavnike i saradnike koji imaju izbor u zvanje, uz obavezu da nastavni proces organizuje na kvalitetan, racionalan i efikasan način.

(3) Nastavnici i saradnici zaključuju sa visokoškolskom ustanovom ugovor o radu sa punim ili nepunim radnim vremenom u skladu sa ovim zakonom i propisima iz oblasti rada.

(4) Nastavnik i saradnik koji ima zasnovan radni odnos sa punim radnim vremenom kod drugog poslodavca u zemlji ili inostranstvu ne može imati zasnovan radni odnos sa punim radnim vremenom na visokoškolskoj ustanovi.

(5) Nastavniku i saradniku iz stava 4. ovog člana visokoškolska ustanova će otkazati ugovor o radu bez prava na otkazni rok i bez sprovođenja postupka za utvrđivanje disciplinske odgovornosti.

Status zaposlenih koji nisu izabrani u zvanje

Član 98

(1) U slučaju da nastavnik ili saradnik ne bude izabran u isto ili više zvanje, prestaje mu radni odnos.

(2) Lice iz stava 1. ovog člana nema pravo na otpremninu u skladu sa propisima kojima su regulisani radni odnosi.

(3) Za nastavnika ili saradnika koji je zaposlen na visokoškolskoj ustanovi i koji je bio učesnik na konkursu za izbor u zvanje, a koji nije okončan u roku iz člana 91. st. 7. i 8. ovog zakona, neće se prekidati radni odnos na visokoškolskoj ustanovi do okončanja postupka izbora.

(4) Nastavnici i saradnici kojima je istekao izborni period mogu učestvovati u nastavnom procesu kao odgovorni nastavnici i saradnici, najduže dva mjeseca nakon isteka izbornog perioda.

Dopunski rad

Član 99

(1) Nastavnik, odnosno saradnik visokoškolske ustanove može zaključiti ugovor o dopunskom radu na drugoj visokoškolskoj ustanovi samo uz prethodnu saglasnost visokoškolske ustanove na kojoj ima zasnovan radni odnos sa punim radnim vremenom.

(2) Opštim aktom visokoškolske ustanove uređuju se uslovi i postupak davanja saglasnosti za angažovanje nastavnika na drugoj visokoškolskoj ustanovi.

Angažovani nastavnici i saradnici

Član 100

(1) Visokoškolska ustanova, u skladu sa opštim aktom, može angažovati nastavnike i saradnike sa drugog univerziteta iz BiH ili inostranstva, koji imaju odgovarajući izbor u zvanje na užu naučnu/umjetničku oblast.

(2) Visokoškolska ustanova, po potrebi, u skladu sa opštim aktom, može angažovati i lektora sa drugog univerziteta iz BiH ili inostranstva, koji imaju odgovarajući izbor u zvanje.

(3) Prava i obaveze između visokoškolske ustanove i lica iz st. 1. i 2. ovog člana reguliše se ugovorom o angažovanju koji se može zaključiti na period do godinu dana.

Ostvarivanje dijela nastave

Član 101

(1) Istaknuti naučnik i umjetnik može da učestvuje u ostvarivanju dijela nastave na nastavnom predmetu na visokoškolskoj ustanovi, u skladu sa statutom.

(2) Na akademiji umjetnosti saradnici mogu, u saradnji sa nastavnikom, izvoditi nastavu iz dijela programa ili pojedinih oblika stručnog, odnosno umjetničkog rada, obuku iz stručnih znanja i vještina, vježbe i druge poslove utvrđene statutom.

(3) Za potrebe realizacije dijela praktične nastave koja se realizuje u visokoškolskoj ustanovi ili van nje, može biti angažovano lice koje je zaposleno u pravnom licu sa kojim visokoškolska ustanova ima zaključen sporazum o saradnji.

Prava i obaveze akademskog osoblja

Član 102

(1) Akademsko osoblje u okviru radnog vremena priprema i izvodi nastavu, obavlja naučnoistraživački i umjetnički rad i ostale poslove koji su sastavni dio nastavnog opterećenja.

(2) Akademsko osoblje je obavezno da ličnim prisustvom i angažmanom u potpunosti realizuje utvrđeni plan i program iz nastavnog predmeta za koji je odgovoran.

(3) Nastavnik i saradnik, u skladu sa obavezama utvrđenim nastavnim planom i programom, odgovoran je za izvođenje svih oblika nastave - predavanja, vježbi, seminara, praktičnog rada, kao i za praćenje aktivnosti studenata i provjeru njihovog znanja.

(4) Visokoškolska ustanova dužna je da svojim statutom utvrdi metode za praćenje izvršavanja obaveza akademskog osoblja iz st. 2. i 3. ovog člana.

(5) Prava, obaveze i odgovornosti lica iz stava 1. ovog člana uređuju se odredbama Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti visokog obrazovanja i studentskog standarda Republike i opšteg akta visokoškolske ustanove.

(6) Za pitanja prava, obaveza i odgovornosti iz radnog odnosa akademskog osoblja i drugih lica zaposlenih u visokoškolskoj ustanovi primjenjuje se zakon kojim se uređuju radni odnosi, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Mirovanje prava i obaveza akademskog osoblja

Član 103

(1) Nastavnik i saradnik imaju pravo na mirovanje rokova za izbor u akademska zvanja i na mirovanje prava i obaveza iz radnog odnosa, u vrijeme dok obavljaju dužnost prorektora u visokoškolskoj ustanovi ili dok obavljaju drugu javnu funkciju, u skladu sa statutom.

(2) Nastavniku ili saradniku koji se nalazi na porodiljskom odsustvu ili je spriječen za rad po osnovu bolovanja dužem od šest mjeseci, izborni period se na lični zahtjev produžava za to vrijeme.

(3) Nastavniku ili saradniku koji ima dijete sa psihofizičkim smetnjama u razvoju, koje nije smješteno u odgovarajuću zdravstvenu ili socijalnu ustanovu, a koji koristi pravo da radi sa polovinom punog radnog vremena, izborni period se na lični zahtjev produžava za polovinu vremena za koje se koristi ovo pravo.

(4) Nastavniku i saradniku, na lični zahtjev, senat univerziteta na prijedlog vijeća članice ili senat visoke škole, može odobriti plaćeno odsustvo u trajanju od jedne školske godine radi naučnog, umjetničkog ili stručnog rada ili usavršavanja, u skladu sa statutom visokoškolske ustanove.

(5) Nastavniku i saradniku, na lični zahtjev, senat na prijedlog vijeća članice univerziteta, može odobriti neplaćeno odsustvo u trajanju od najduže četiri godine radi daljeg usavršavanja, u skladu sa statutom visokoškolske ustanove.

(6) Senat je dužan da odluči o zahtjevu iz st. 4. i 5. ovog člana u skladu sa zakonom i opštim aktom visokoškolske ustanove.

Penzionisanje i angažovanje penzionisanih nastavnika

Član 104

(1) Nastavniku prestaje radni odnos na visokoškolskoj ustanovi na kraju akademske godine u kojoj je navršio 68 godina života.

(2) Izuzetno od stava 1. ovog člana, redovni profesor može biti ugovorno angažovan u nastavi do godinu dana, na prijedlog senata visokoškolske ustanove, ukoliko po prethodno raspisanom konkursu nije izabran odgovarajući kandidat, sa mogućnošću produženja do kraja akademske godine u kojoj je navršio 70 godina života po istoj proceduri.

(3) Lice penzionisano u skladu sa propisima Federacije BiH, Brčko Distrikta BiH ili druge države ne može izvoditi nastavu na visokoškolskim ustanovama u Republici.

(4) Penzionisani nastavnici u zvanju redovnog profesora iz st. 1. i 2. ovog člana mogu biti članovi komisija za odbranu master rada i doktorske disertacije, te članovi komisija za izbor u zvanje do navršene 75. godine.

Profesor emeritus

Član 105

(1) Senat univerziteta može, na prijedlog naučno-nastavnog vijeća fakulteta, odnosno umjetničko-naučno-nastavnog vijeća akademije, dodijeliti zvanje profesor emeritus penzionisanom redovnom profesoru koji se posebno istakao svojim naučnim, odnosno umjetničkim radom, stekao međunarodnu reputaciju i postigao rezultate u obezbjeđivanju naučno-nastavnog, odnosno umjetničko-nastavnog kadra u oblasti za koju je izabran.

(2) Profesor emeritus može:

1) učestvovati u izvođenju nastave na drugom i trećem ciklusu studija,

2) učestvovati u istraživačkim projektima,

3) biti član komisije za izbor u zvanja i

4) biti član komisije za odbranu master odnosno magistarskog rada i doktorske disertacije.

(3) Profesor emeritus ne može biti određen za odgovornog nastavnika iz člana 97. stav 1. ovog zakona.

(4) Postupak i uslovi dodjele zvanja i prava lica iz stava 1. ovog člana utvrđuju se opštim aktom univerziteta.

(5) Sa licem koje je izabrano u zvanje iz stava 1. ovog člana visokoškolska ustanova, u skladu sa svojim potrebama, zaključuje ugovor o angažovanju kojim se regulišu prava i obaveze iz stava 2. ovog člana.

Počasni doktor nauka i gostujući profesor

Član 106

(1) Univerzitet može dodijeliti i zvanje počasni doktor nauka, u skladu sa uslovima i procedurama utvrđenim statutom univerziteta i opšteprihvaćenim standardima u naučnoistraživačkoj i obrazovnoj djelatnosti.

(2) Univerzitet može nastavnicima sa drugih visokoškolskih ustanova iz zemlje i inostranstva dodijeliti zvanje gostujući profesor (engl.

Visiting Professor) u skladu sa statutom i opštim aktom visokoškolske ustanove.

GLAVA VIII

TIJELA U OBLASTI VISOKOG OBRAZOVANjA

Rektorska konferencija

Član 107

(1) Rektorska konferencija utvrđuje i zastupa zajedničke interese univerziteta u Republici i ostvaruje saradnju sa institucijama u oblasti obrazovanja u Republici, BiH i inostranstvu.

(2) Punopravni članovi Rektorske konferencije su rektori akreditovanih univerziteta u Republici.

(3) Rad i funkcionisanje Rektorske konferencije uređuje se statutom.

(4) Rad Rektorske konferencije finansiraju univerziteti, u skladu sa njihovim statutima.

(5) Rektori akreditovanih univerziteta iz Republike mogu biti i članovi Rektorske konferencije BiH.

Konferencija visokih škola

Član 108

(1) Konferencija visokih škola utvrđuje i zastupa zajedničke interese visokih škola u Republici i ostvaruje saradnju sa institucijama u oblasti obrazovanja u Republici, BiH i inostranstvu.

(2) Punopravni članovi Konferencije visokih škola su direktori akreditovanih visokih škola u Republici.

(3) Rad i funkcionisanje Konferencije visokih škola uređuje se statutom.

(4) Statut Konferencije visokih škola donosi Konferencija visokih škola, na prvom sazivu, konsenzusom.

(5) Rad Konferencije visokih škola finansiraju visoke škole, u skladu sa statutom.

GLAVA IX

PRIZNAVANjE STRANIH VISOKOŠKOLSKIH KVALIFIKACIJA I VREDNOVANjE STRANIH STUDIJSKIH PROGRAMA

Priznavanje strane visokoškolske kvalifikacije

Član 109

(1) Priznavanje strane visokoškolske kvalifikacije je postupak kojim se imaocu kvalifikacije utvrđuje pravo na pristup zapošljavanju (u daljem tekstu: profesionalno priznavanje), odnosno pravo na nastavak obrazovanja (u daljem tekstu: akademsko priznavanje).

(2) Postupak priznavanja ne sprovodi se za kvalifikacije stečene na teritoriji bivše SFRJ do 6. aprila 1992. godine i za kvalifikacije stečene na akreditovanim visokoškolskim ustanovama u Republici Srbiji, na osnovu Sporazuma o uzajamnom priznavanju dokumenata u obrazovanju i regulisanju statusnih pitanja učenika i studenata ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 79/05).

(3) Kvalifikacije iz stava 2. ovog člana se u pravnom prometu u Republici koriste na način kao da su stečene na teritoriji Republike.

(4) Izuzetno, na zahtjev imaoca kvalifikacije može se sprovesti postupak profesionalnog priznavanja visokoškolske kvalifikacije stečene na akreditovanoj visokoškolskoj ustanovi u Republici Srbiji, za potrebe zapošljavanja i u druge profesionalne svrhe u institucijama BiH, Federacije BiH i Brčko Distrikta BiH.

Profesionalno priznavanje

Član 110

(1) Profesionalno priznavanje sprovodi Agencija putem svoje unutrašnje organizacione jedinice Centra za informisanje i priznavanje stranih visokoškolskih kvalifikacija u Republici Srpskoj (u daljem tekstu: CIP), u skladu sa zakonom kojim se uređuje status, nadležnost, organizacija, upravljanje i rukovođenje, finansiranje i rad Agencije.

(2) Agencija vodi evidenciju i trajno čuva dokumentaciju o sprovedenim postupcima profesionalnog priznavanja.

Akademsko priznavanje

Član 111

(1) Akademsko priznavanje sprovodi visokoškolska ustanova na kojoj imalac strane visokoškolske kvalifikacije želi da nastavi obrazovanje, na način i po postupku propisanim ovim zakonom i opštim aktom visokoškolske ustanove.

(2) U postupku akademskog priznavanja stručno tijelo visokoškolske ustanove u čijoj je nadležnosti akademsko priznavanje vrši vrednovanje strane visokoškolske kvalifikacije, odnosno dijela stranog studijskog programa u slučaju nepotpune kvalifikacije, odnosno savladanog dijela studijskog programa.

(3) Ukoliko visokoškolska ustanova utvrdi da nisu ispunjeni uslovi za priznavanje, ali je priznavanje moguće uz ispunjenje dodatnih obaveza (polaganje ispita, seminarski radovi, istraživačka praksa i slično), može predložiti uslovno, djelimično ili alternativno priznavanje.

(4) Uslove za priznavanje iz stava 3. ovog člana detaljnije propisuje visokoškolska ustanova opštim aktom.

GLAVA X

EVIDENCIJA I JAVNE ISPRAVE

Evidencija

Član 112

(1) Visokoškolska ustanova i članica univerziteta vodi:

1) matičnu knjigu studenata,

2) registar uz matičnu knjigu studenata,

3) studentski dosije,

4) evidenciju o izdatim javnim ispravama,

5) evidenciju o ispitima,

6) evidenciju o priznatim stranim visokoškolskim kvalifikacijama i

7) evidenciju o izvršenim ekvivalencijama ranije stečenih zvanja sa novim zvanjima.

(2) Podaci upisani u evidenciju prikupljaju se, obrađuju, čuvaju i koriste za potrebe obavljanja djelatnosti visokoškolske ustanove, odnosno članice univerziteta i za potrebe Ministarstva.

(3) Podaci iz evidencije koriste se tako da se obezbjeđuje zaštita identiteta studenata, u skladu sa zakonom.

(4) Ministar donosi Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencije koju vodi visokoškolska ustanova.

(5) Visokoškolska ustanova dužna je da trajno čuva dokumentaciju iz stava 1. ovog člana.

(6) Podaci upisani u evidenciju visokoškolske usta- nove dostavljaju se Ministarstvu za obavljanje zakonom utvrđenih poslova, u skladu sa ovim zakonom.

Jedinstveni informacioni sistem

Član 113

(1) Ministarstvo, s ciljem prikupljanja sveobuhvatnih i standardizovanih podataka o visokom obrazovanju, vodi jedinstveni informacioni sistem (u daljem tekstu: JIS).

(2) Ministar pravilnikom propisuje način prikupljanja, pohranjivanja i obrade informacija, odnosno ostale procedure važne za rad JIS-a.

(3) Sve visokoškolske ustanove dužne su da omoguće pristup podacima u svojim informacionim sistemima za potrebe unosa i ažuriranja podataka u JIS-u.

Javne isprave

Član 114

(1) Na osnovu podataka iz evidencije, visokoškolska ustanova izdaje javne isprave u skladu sa zakonom, podzakonskim aktom i statutom visokoškolske ustanove.

(2) Javne isprave u smislu ovog zakona su:

1) studentska knjižica - indeks,

2) diploma o stečenom zvanju,

3) dodatak diplomi,

4) uvjerenje o položenim ispitima,

5) uvjerenje o stečenom zvanju,

6) uvjerenje o ekvivalenciji ranije stečenog zvanja sa novim zvanjem,

7) uvjerenje o završenom programu cjeloživotnog učenja,

8) rješenje o akademskom priznavanju kvalifikacija,

9) certifikat o završenom kratkom programu studija i stečenim kompetencijama.

(3) Visokoškolska ustanova izdaje javne isprave na jednom od službenih jezika koji su u upotrebi u Republici, na ćiriličkom ili latiničkom pismu, zavisno od zahtjeva studenta.

(4) Kada se nastava ostvaruje na nekom od stranih jezika, javne isprave se izdaju na obrascu koji je štampan dvojezično na jeziku srpskog naroda, a na zahtjev studenta na drugom službenom jeziku u upotrebi u Republici i na jeziku i pismu na kojem se izvodi nastava.

(5) Na zahtjev studenta, visokoškolska ustanova je dužna da izda diplomu i dodatak diplomi i na engleskom jeziku.

(6) Na zahtjev studenta, visokoškolska ustanova izdaje javnu ispravu o savladanom dijelu studijskog programa, koji sadrži podatke o nivou, vrsti i sadržaju studija, kao i postignute rezultate.

(7) Na osnovu podataka iz evidencije, visokoškolska ustanova, odnosno fakultet ili umjetnička akademija kao članica univerziteta, izdaje duplikat diplome o stečenom zvanju poslije proglašenja originalne diplome nevažećom u "Službenom glasniku Republike Srpske".

(8) Na novoj diplomi upisuje se oznaka da je riječ o duplikatu diplome, koja je izdata poslije proglašenja originala diplome nevažećim.

(9) Visokoškolska ustanova izdaje uvjerenje o stečenom zvanju do izdavanja diplome kojim se utvrđuje da je student ispunio uslove za sticanje zvanja iz ciklusa studija koji je završio.

(10) Uvjerenje iz stava 9. ovog člana izdaje se u roku od sedam dana od dana završetka ciklusa studija i važi do izdavanja diplome i dodatka diplomi.

Ovjera diploma

Član 115

(1) Diploma se ovjerava suvim žigom visokoškolske ustanove.

(2) Dodatak diplomi obavezno se izdaje uz diplomu i sadrži vještine, kompetencije i znanja nosioca diplome i druge podatke u skladu sa zakonom, podzakonskim aktom i statutom.

(3) U dodatku diplomi obavezno se navode i ECTS bodovi ostvareni van matične visokoškolske ustanove.

(4) Ministar donosi Pravilnik o sadržaju javnih isprava koje izdaju visokoškolske ustanove.

Potpisivanje diploma/dodatka diplomi

Član 116

(1) Diplomu i dodatak diplomi potpisuju rektor i dekan fakulteta, odnosno umjetničke akademije, u sastavu univerziteta.

(2) Diplomu i dodatak diplomi visoke škole potpisuje direktor.

(3) Dodatak diplomi ovjerava se pečatom visokoškolske ustanove.

(4) Zajednička diploma i dodatak diplomi izdaju se u skladu sa ugovorom iz člana 27. stav 5. ovog zakona i opštim aktom visokoškolske ustanove.

Utvrđivanje završenog obrazovanja

Član 117

Lice koje nema javnu ispravu o stečenom zvanju, a evidencija o tome, odnosno arhivska građa je uništena, nestala ili nedostupna, može da podnese zahtjev osnovnom sudu u mjestu prebivališta ili boravišta zbog utvrđivanja završenog obrazovanja.

Oglašavanje diplome ništavom

Član 118

(1) Visokoškolska ustanova obavezna je da oglasi ništavim diplomu, dodatak diplomi i uvjerenje o stečenom zvanju u slučajevima:

1) ako ih je potpisalo neovlašćeno lice,

2) ako ih je izdala neakreditovana visokoškolska ustanova,

3) ako imalac diplome nije ispunio sve ispitne obaveze na studiju na način i prema postupku koji je utvrđen propisima iz oblasti visokog

obrazovanja koji su bili na snazi u vrijeme izdavanja javne isprave, ovim zakonom i studijskim programom visokoškolske ustanove,

4) plagijata.

(2) Oglašavanje ništavim diplome, dodatka diplomi i uvjerenja o stečenom zvanju objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srpske".

(3) Ukoliko diploma, dodatak diplomi i uvjerenje o stečenom zvanju sadrže grešku u imenima i brojevima, pisanju, kao i druge očigledne netačnosti, ispravka se vrši u skladu sa zakonom kojim se uređuje opšti upravni postupak.

GLAVA XI

ETIKA

Akademska čestitost

Član 119

(1) Akademska čestitost u skladu sa ovim zakonom podrazumijeva istraživačku čestitost u planiranju, sprovođenju i objavljivanju rezultata istraživanja, nastavničku čestitost u mentorstvu, radu sa studentima i drugim saradnicima u nastavi, odnosno profesionalnost koja se ogleda u poštovanju međunarodnih akademskih normi, zakona i dostojanstva osobe.

(2) Povrede istraživačke čestitosti ogledaju se u neetičkim praksama prilikom sprovođenja i objavljivanja rezultata istraživanja kao što su plagiranje, izmišljanje, krivotvorenje, zloupotreba autorstva, dvostruke publikacije, selektivno izvještavanje i slično.

(3) Povrede nastavničke čestitosti ogledaju se u neetičkim praksama prilikom rada sa studentima i nastavnicima kao što su neizvršavanje nastavničkih obaveza, narušavanje dostojanstva ličnosti, uključujući zastrašivanje, ucjenjivanje, primanje mita i slično.

(4) Svaka visokoškolska ustanova dužna je da, u skladu sa svojim opštim aktima, sankcioniše akademsko osoblje za koje se utvrdi da je povrijedilo akademsku čestitost iz st. 2. i 3. ovog člana.

Plagijat

Član 120

(1) Stručni, naučni ili umjetnički rad za koji nadležni organ visokoškolske ustanove utvrdi da je plagijat smatra se ništavim, kao i nagrade, zvanja, diplome i titule koje je lice koje se koristi plagijatom steklo na osnovu takvog rada.

(2) Postupak utvrđivanja plagijata iz stava 1. ovog člana visokoškolska ustanova uređuje opštim aktom.

(3) Visokoškolska ustanova dužna je da proglasi ništavim sve nagrade, zvanja, diplome i titule koje je lice iz stava 1. ovog člana steklo na toj ustanovi, na osnovu takvog rada.

Razlozi nedostojnosti za izbor u zvanje

Član 121

(1) Nastavnik ili saradnik koji je pravosnažnom pre- sudom osuđen za krivično djelo protiv polnog integriteta, falsifikovanja javne isprave koju izdaje visokoško- lska ustanova ili primanja mita u obavljanju poslova u visokoškolskoj ustanovi, kao i lice koje je teže prekršilo kodeks profesionalne čestitosti u skladu sa ovim zakonom, ne može biti birano u zvanje nastavnika, odnosno saradnika.

(2) Ako je protiv nastavnika ili saradnika pokrenut krivični postupak za krivična djela iz stava 1. ovog člana visokoškolska ustanova dužna je da udalji radnika s rada do okončanja krivičnog postupka u skladu sa zakonom kojim se uređuju radni odnosi.

(3) Visokoškolska ustanova otkazaće ugovor o radu zaposlenom nastavniku, odnosno saradniku koji je pravosnažno osuđen za krivično djelo iz stava 1. ovog člana, u skladu sa zakonom kojim se uređuju radni odnosi.

GLAVA XII

FINANSIRANjE JAVNIH VISOKOŠKOLSKIH USTANOVA

Izvori finansiranja

Član 122

(1) Sredstva za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na javnim visokoškolskim ustanovama obezbjeđuju se iz sljedećih izvora:

1) budžeta Republike,

2) vlastitih prihoda,

3) budžeta jedinica lokalne samouprave,

4) donacija i

5) drugih izvora.

(2) Sredstva iz stava 1. ovog člana pripadaju visokoškolskoj ustanovi i članici univerziteta koja ih je ostvarila i koriste se u skladu sa zakonom, statutom, podzakonskim aktima i usvojenim finansijskim planom.

(3) Visokoškolske ustanove mogu se finansirati samo iz onih izvora koji ne utiču na njihovu autonomiju.

(4) Za korišćenje finansijskih sredstava, u skladu sa finansijskim planom i propisima koji uređuju oblast visokog obrazovanja i finansijskog poslovanja, odgovoran je rektor univerziteta, odnosno direktor visoke škole, dekan/direktor članice univerziteta i upravni odbor visokoškolske ustanove u skladu sa aktima visokoškolske ustanove.

Školarine

Član 123

(1) Školarina na javnim visokoškolskim ustanovama u smislu ovog zakona je:

1) iznos sredstava kojim redovni student prvog i drugog ciklusa studija koji je upisan u skladu sa članom 69. stav 3. ovog zakona učestvuje u sufinansiranju ukupnih troškova za jednu godinu studija, ako ne ispuni uslove za upis naredne godine studija, odnosno ako obnavlja godinu,

2) iznos sredstava kojim redovni student prvog, drugog i trećeg ciklusa studija koji je upisan u skladu sa članom 54. stav 1. tačka 15) ovog zakona učestvuje u finansiranju ukupnih troškova za jednu godinu studija.

(2) Javna visokoškolska ustanova dostavlja Ministarstvu prijedlog visine školarine iz stava 1. tačka 1) ovog člana, najkasnije do 31.

marta tekuće godine za narednu akademsku godinu.

(3) Ministarstvo predlaže Vladi visinu školarine iz stava 1. tačka 1) ovog člana za sve studijske programe na javnim visokoškolskim ustanovama.

(4) Vlada donosi odluku o visini školarine iz stava 3. ovog člana za sve studijske programe na javnim visokoškolskim ustanovama, za svaku akademsku godinu.

(5) Redovni studenti prvog i drugog ciklusa studija koji su upisani u skladu sa članom 69. stav 3. ovog zakona finansiraju se iz budžeta Republike u prvoj i svakoj narednoj godini studija koju prvi put upisuju.

(6) Redovni studenti prvog i drugog ciklusa studija upisani u skladu sa članom 69. stav 3. ovog zakona koji prvi put obnavljaju završnu godinu studija finansiraju se iz budžeta Republike.

(7) Prava iz st. 5. i 6. ovog člana student može koristiti samo na jednom studijskom programu, na istom nivou studija, na javnim visokoškolskim ustanovama.

(8) Student koji se finansira iz budžeta Republike u slučaju ispisa u toku prve godine studija prije ispisa dužan je platiti iznos školarine za tu godinu, određene u skladu sa stavom 4. ovog člana.

(9) Izuzetno, na prijedlog vijeća članice univerziteta i uz saglasnost Ministarstva, redovni studenti prvog ciklusa studija koji su upisani u skladu sa članom 54. stav 1. tačka 15) ovog zakona, mogu koristiti pravo iz stava 5. ovog člana od treće godine prvog ciklusa studija, ako nisu obnavljali prethodne godine studija i imaju prosječnu ocjenu iznad 8,00.

(10) Visinu školarine iz stava 1. tačka 2) ovog člana i ostale naknade koje studenti plaćaju tokom školovanja određuje visokoškolska ustanova i dužna je da prije raspisivanja konkursa za upis novih studenata objavi visinu školarine i ostale naknade za sve studijske programe na način dostupan javnosti.

Podsticajna sredstva

Član 124

(1) Ministarstvo obezbjeđuje podsticajna sredstva:

1) redovnim studentima starosti do 35 godina, ako prvi put upisuju godinu na trećem ciklusu studija i

2) redovnim studentima prvog ciklusa studija, ako u roku završe studije.

(2) Podsticajna sredstva se dodjeljuju u postupku javne konkurencije koju sprovodi konkursna komisija koju imenuje Ministarstvo.

(3) Ministar na prijedlog komisije donosi rješenje o dodjeli podsticajnih sredstava.

(4) Obavještenje i rješenje o dodjeli podsticajnih sredstava dostavlja se svim učesnicima konkursa.

(5) Rješenje ministra iz stava 3. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda.

(6) Ministar donosi pravilnik o postupku utvrđivanja ispunjenosti uslova za podsticajna sredstva iz stava 1. ovog člana.

Sredstva za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja koja obezbjeđuje osnivač

Član 125

(1) Sredstvima budžeta Republike finansiraju se plate i naknade zaposlenih, u skladu sa propisima kojim se uređuju plate zaposlenih u oblasti visokog obrazovanja, standardima i normativima za finansiranje javnih visokoškolskih ustanova.

(2) Sredstvima budžeta Republike sufinansiraju se:

1) troškovi školarine u skladu sa članom 123. st. 5. i 6. ovog zakona,

2) troškovi naučnoistraživačkog i umjetničkog rada,

3) troškovi materijala i usluga,

4) troškovi za nabavku stalnih sredstava,

5) programi i projekti studentskih organizacija,

6) međunarodne razmjene studenata i akademskog osoblja i

7) oprema i uslovi za studiranje studenata sa invaliditetom.

(3) Ministar donosi pravilnik o:

1) standardima i normativima za finansiranje javnih visokoškolskih ustanova,

2) sufinansiranju međunarodne razmjene studenata i akademskog osoblja.

(4) Učešće budžeta Republike u sufinansiranju troškova iz stava 2. ovog člana utvrđuje se na osnovu propisa kojima se uređuje izvršenje budžeta i usvojenim budžetom Republike.

Vlastiti prihodi visokoškolskih ustanova

Član 126

(1) Sredstva koja visokoškolska ustanova i članica univerziteta ostvari, izuzev sredstava koja se obezbjeđuju iz budžeta Republike, čine vlastiti prihod te visokoškolske ustanove i članice univerziteta (školarine, upisnine, naknade, donacije, prihodi od komercijalizacije znanja, prihodi od usluga trećim licima i ostali prihodi od registrovanih djelatnosti navedenih u aktu o osnivanju visokoškolske ustanove).

(2) Vlastite prihode iz prethodnog stava visokoškolska ustanova može ostvariti na način i po postupku kojim se ne ometa obavljanje osnovne djelatnosti visokoškolske ustanove.

(3) Upravni odbor visokoškolske ustanove donosi Pravilnik o kriterijumima za korišćenje vlastitih prihoda na osnovu prijedloga vijeća članica univerziteta.

GLAVA XIII

FINANSIRANjE PRIVATNIH VISOKOŠKOLSKIH USTANOVA

Izvori finansiranja

Član 127

(1) Sredstva za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na privatnim visokoškolskim ustanovama obezbjeđuju se iz:

1) sredstava koje obezbjeđuje osnivač,

2) školarina,

3) prihoda od izdavačke i drugih djelatnosti koje ne utiču na osnovnu djelatnost visokoškolske ustanove,

4) donacija i

5) ostalih izvora.

(2) Sredstvima iz stava 1. ovog člana visokoškolska ustanova samostalno raspolaže, a koristi ih za unapređenje djelatnosti i podizanje kvaliteta rada, u skladu sa ovim zakonom, statutom i finansijskim planom.

Školarina na privatnoj visokoškolskoj ustanovi

Član 128

(1) Odluku o visini školarine, u smislu iznosa sredstava kojim student učestvuje u finansiranju ukupnih troškova njegovog studija na privatnoj visokoškolskoj ustanovi za jednu godinu studija donosi visokoškolska ustanova.

(2) Visokoškolska ustanova iz stava 1. ovog člana dužna je da prije raspisivanja konkursa za upis novih studenata objavi visinu školarine i ostalih naknada za sve studijske programe na način dostupan javnosti.

GLAVA XIV

NADZOR I KAZNENE ODREDBE

Upravni nadzor

Član 129

(1) Upravni nadzor nad radom visokoškolskih ustanova i zakonitošću akata donesenih od strane visokoškolskih ustanova, na osnovu ovog zakona, vrši Ministarstvo.

(2) Visokoškolska ustanova dužna je na zahtjev Ministarstva dostaviti sve tražene informacije i dokumente potrebne za izvršavanje zadataka Ministarstva utvrđenih ovim zakonom.

(3) Upravni nadzor se sprovodi tako da se ne narušava autonomija i ne ometa rad visokoškolske ustanove.

(4) Ako Ministarstvo u vršenju upravnog nadzora utvrdi da visokoškolska ustanova, u cijelosti ili za pojedine studijske programe, ne ispunjava neki od uslova za obavljanje djelatnosti

visokog obrazovanja propisanih ovim zakonom, odrediće rok u kojem visokoškolska ustanova dužna da otkloni utvrđene nedostatke.

(5) Ako visokoškolska ustanova iz stava 3. ovog člana ne otkloni nedostatke u utvrđenom roku, Ministarstvo sprovodi postupak oduzimanja dozvole za rad visokoškolskoj ustanovi ili dozvole za izvođenje pojedinih studijskih programa na toj visokoškolskoj ustanovi, na način i po postupku propisanom za izdavanje dozvole za rad.

(6) Visokoškolska ustanova kojoj je oduzeta dozvola za rad ili dozvola za izvođenje pojedinih studijskih programa dužna je da zatečenim studentima obezbijedi nastavljanje i završetak školovanja u skladu sa članom 35. stav 4. ovog zakona.

Inspekcijski nadzor

Član 130

(1) Inspekcijski nadzor nad primjenom ovog zakona, podzakonskih akata, kao i akata visokoškolskih ustanova donesenih s ciljem izvršenja obaveza utvrđenih ovim zakonom vrši Republička uprava za inspekcijske poslove putem prosvjetne inspekcije.

(2) Kada nadležna inspekcija utvrdi nepravilnosti u radu visokoškolske ustanove, odnosno kada utvrdi da visokoškolska ustanova ne postupa ili postupa nepravilno ili nepotpuno prema obavezama koje su joj određene propisima, prosvjetni inspektor će prema utvrđenom činjeničnom stanju preduzeti odgovarajuće mjere:

1) naložiti otklanjanje nezakonitosti, nepravilnosti i propusta u postupku vođenja evidencije i dokumentacije;

2) naložiti usaglašavanje pojedinačnih akata visokoškolske ustanove sa propisima;

3) naložiti donošenje statuta i ostalih akata propisanih statutom;

4) naložiti da se ispitni rokovi organizuju u skladu sa pravilima studiranja i statutom visokoškolske ustanove;

5) naložiti otklanjanje nedostataka u imenovanju komisije za podnošenje izvještaja o izboru nastavnika i saradnika;

6) naložiti da se isključi iz nastavnog procesa akademsko osoblje koje nije u skladu sa ovim zakonom steklo odgovarajuće naučno-nastavno zvanje, umjetničko-nastavno, nastavno zvanje ili saradničko zvanje;

7) naložiti da se isključi iz nastavnog procesa nastavnik ili saradnik koji nije određen za odgovornog nastavnika ili saradnika:

8) naložiti da se poništi upis studenata koji su upisani suprotno propisima iz oblasti visokog obrazovanja koji su bili na snazi u vrijeme upisa;

9) naložiti da se ponište ispiti koji nisu:

1. obavljeni u skladu sa propisima iz oblasti visokog obrazovanja koji su bili na snazi u vrijeme polaganja ispita, ovim zakonom, odnosno statutom visokoškolske ustanove i drugim aktima visokoškolske ustanove i

2. priznati sa druge visokoškolske ustanove u skladu sa propisima iz oblasti visokog obrazovanja koji su bili na snazi u vrijeme priznavanja ispita, ovim zakonom, odnosno statutom visokoškolske ustanove i drugim aktima visokoškolske ustanove;

10) naložiti da se ponište javne isprave koje su izdate suprotno propisima iz oblasti visokog obrazovanja koji su bili na snazi u vrijeme izdavanja javne isprave, ovim zakonom i statutom visokoškolske ustanove;

11) naložiti da se poništi rješenje o akademskom priznavanju strane visokoškolske kvalifikacije donesene suprotno propisima iz oblasti visokog obrazovanja koji su bili na snazi u vrijeme akademskog priznavanja;

12) naložiti preduzimanje odgovarajućih mjera i radnji radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti ili nedostataka u roku koji odredi;

13) preduzima druge mjere i radnje za koje je zakonom i drugim propisima ovlašćen.

(3) Ukoliko u vršenju inspekcijskog nadzora nadležna inspekcija utvrdi da je visokoškolska ustanova u radu počinila propuste i nezakonitosti takve prirode da se ne mogu otkloniti uopšte ili se ne

mogu otkloniti bez ozbiljne štete po studente i javni interes, uključujući izvođenje studijskog programa bez dozvole i nezakonito izdavanje javnih isprava, rješenjem će zabraniti rad visokoškolske ustanove i o tome obavijestiti Ministarstvo.

(4) U skladu sa rješenjem iz stava 3. ovog člana Ministarstvo donosi rješenje o brisanju visokoškolske ustanove iz Registra.

(5) Rješenje Ministarstva iz stava 4. ovog člana je konačno i protiv istog se može pokrenuti upravni spor.

(6) Žalba na rješenje prosvjetnog inspektora ne odlaže izvršenje rješenja.

Novčane kazne

Član 131

(1) Novčanom kaznom od 3.000 KM do 9.000 KM kazniće se za prekršaj visokoškolska ustanova ako:

1) ne omogući javnost prilikom provjere svih oblika znanja (član 19. stav 2. tačka 4),

2) ne objavi nastavni plan prije početka nastave za narednu akademsku godinu (član 20. stav 6),

3) izvrši izmjenu studijskog programa i ne obavijesti Ministarstvo o izvršenim izmjenama studijskog programa u skladu sa članom 26. ovog zakona,

4) ne dostavi podatke za Registar, a u skladu sa pravilnikom iz člana 39. stav 3. ovog zakona,

5) upiše studenta suprotno odredbama člana 67. ovog zakona,

6) ne zaključi ugovor sa studentom koji je upisan na tu visokoškolsku ustanovu ili zaključi ugovor suprotno odredbama člana 68. stav 2. ovog zakona,

7) ne dostavi prijedlog plana upisa u roku koji je utvrđen članom 69. stav 1. ovog zakona,

8) ne dostavi procjenu o potrebnim finansijskim sredstvima za izvođenje studijskog programa u skladu sa članom 69. stav 5. ovog zakona,

9) ne vrši provjeru znanja ili ne organizuje polaganje ispita u skladu sa članom 74. ovog zakona,

10) studentu ne omogući polaganje ispita pred ispitnom komisijom u skladu sa članom 76. ovog zakona,

11) izvrši izbor u zvanja suprotno odredbama čl. 80. do 85. ovog zakona,

12) ne raspiše i ne okonča konkurs za izbor nastavnika i saradnika u skladu sa članom 91. ovog zakona,

13) ne utvrdi odgovornog nastavnika i saradnika i ne objavi ili objavi netačnu listu odgovornih nastavnika i saradnika (član 97),

14) svojim statutom ne utvrdi metode za praćenje izvršavanja obaveza akademskog osoblja u skladu sa članom 102. stav 4. ovog zakona,

15) ne vodi ili ako vodi neuredno evidencije propisane članom 114. stav 1. ovog zakona,

16) prije raspisivanja konkursa za upis novih studenata ne utvrdi i Ministarstvu ne predloži visinu školarine za narednu akademsku godinu za sve studijske programe (član 123. stav 2),

17) ne objavi visinu svih naknada u skladu sa članom 123. stav 10. ovog zakona,

18) privatna visokoškolska ustanova ne objavi visinu školarine i ostalih naknada u skladu sa članom 128. stav 2. ovog zakona,

19) ne uskladi statut ili druge opšte akte sa ovim zakonom (član 149).

(2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u visokoškolskoj ustanovi, novčanom kaznom od 1.500 KM do 3.000 KM.

Novčane kazne

Član 132

(1) Novčanom kaznom od 5.000 KM do 15.000 KM kazniće se za prekršaj visokoškolska ustanova ako:

1) izvodi nastavu suprotno odredbama člana 19. st. 7. i 8. ovog zakona,

2) obavlja djelatnost visokog obrazovanja u Republici, a nije upisana u Registar iz člana 39. ovog zakona,

3) ne postupi u skladu sa članom 40. stav 1. ovog zakona,

4) izvodi studijski program za koji nije dobila dozvolu za rad (član 41),

5) obavlja djelatnost visokog obrazovanja van sjedišta i osnuje članicu univerziteta bez dozvole za rad (član 41),

6) izvrši statusne promjene suprotno odredbi člana 42. ovog zakona,

7) ako ne sprovede procedure izbora u zvanja na način i u rokovima kako je propisano članom 91. ovog zakona,

8) zaključi ugovor o radu sa nastavnikom, odnosno saradnikom suprotno odredbi člana 99. ovog zakona,

9) izvrši priznavanje stranih visokoškolskih isprava suprotno odredbama člana 111. ovog zakona,

10) izda javnu ispravu suprotno odredbama čl. 114. do 116. ovog zakona,

11) ne oglasi ništavom diplomu, dodatak diplomi i uvjerenje o stečenom zvanju (član 118. stav 1).

(2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se odgovorno lice u visokoškolskoj ustanovi novčanom kaznom od 3.000 KM do 5.000 KM.

GLAVA XV

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Imenovanje Savjeta

Član 133

Vlada će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti odluku o imenovanju Savjeta.

Započeti postupci za izdavanje dozvole za rad

Član 134

(1) Postupci za osnivanje visokoškolske ustanove, odnosno dobijanje dozvole za izvođenje novih studijskih programa početi prema ranije

važećem Zakonu, okončaće se u skladu sa tim zakonom.

(2) Visokoškolske ustanove, koje su upisane u registar visokoškolskih ustanova prema propisima koji su bili na snazi do stupanja na snagu ovog zakona, dužne su da ispune uslove u skladu sa članom 31. ovog zakona, najkasnije dvije godine od dana donošenja Mreže visokoškolskih ustanova.

Započeti postupci za obezbjeđenje kvaliteta

Član 135

Do stupanja na snagu standarda za početnu akreditaciju visokoškolskih ustanova i studijskih programa iz člana 37. stav 2. ovog zakona, standarda za akreditaciju visokoškolskih ustanova i studijskih programa iz člana 40. stav 3. ovog zakona, te zakona kojim se uređuje oblast obezbjeđenja kvaliteta u visokom obrazovanju Republike iz čl. 37. i 40. ovog zakona, primjenjivaće se odredbe iz ranije važećeg Zakona o visokom obrazovanju.

Rok za podnošenje zahtjeva za akreditaciju visokoškolske ustanove

Član 136

Visokoškolske ustanove koje su upisane u Registar dužne su da podnesu zahtjev za akreditaciju visokoškolske ustanove, ako su ispunile uslov iz člana 40. stav 1. ovog zakona, u skladu sa propisima koje donosi Agencija, najkasnije u roku od šest mjeseci od dana donošenja propisa Agencije.

Usklađivanje studijskih programa

Član 137

Visokoškolske ustanove dužne su da u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona usklade studijske programe sa odredbama člana 21. st. 3. i 4. ovog zakona.

Izabrani nastavnici i saradnici prema ranije važećem zakonu

Član 138

(1) Nastavnici i saradnici izabrani u zvanja prema ranije važećem Zakonu o visokom obrazovanju zadržavaju ta zvanja do isteka perioda na koje su birani.

(2) Lica koja su birana u zvanja i koja su do stupanja na snagu Pravilnika o uslovima za izbor u naučno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna i saradnička zvanja iz člana 87. ovog zakona, provela više od jedne polovine izbornog perioda, imaju pravo na izbor po uslovima koji su važili do stupanja na snagu ovog zakona.

(3) Odredbe ovog zakona koje se odnose na minimalne uslove za izbore u zvanja primjenjivaće se od dana stupanja na snagu Pravilnika iz člana 87. ovog zakona.

Zatečeni mandati

Član 139

(1) Mandat rektora, prorektora, dekana i prodekana visokoškolske ustanove koji su izabrani prema propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona, traje do isteka mandata na koji su birani.

(2) Izuzetak od stava 1. ovog člana su dekani u zvanju docenta koji mogu obavljati funkciju dekana najduže dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(3) Mandat članova Savjeta za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta Republike, koji su izabrani prema propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona, prestaje danom stupanja na snagu ovog zakona.

(4) Mandat članova Senata koji su izabrani prema propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona, prestaje danom stupanja na snagu ovog zakona.

(5) Mandat članova Upravnog odbora koji su izabrani prema propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona, prestaje najduže tri mjeseca od dana stupanja na snagu statuta visokoškolske ustanove. Studenti koji studiraju prema odredbama

Zakona o univerzitetu

Član 140

(1) Studenti upisani na diplomski studij koji su ispunili uslove za sticanje statusa apsolventa do kraja akademske 2017/2018. godine, prema odredbama Zakona o univerzitetu ("Službeni glasnik

Republike Srpske", br. 12/93, 14/94, 99/04 i 92/05), mogu završiti te studije po započetom nastavnom planu i programu, uslovima i pravilima studija najduže do 31. oktobra 2020. godine.

(2) Studenti upisani na diplomski studij u trajanju od pet ili šest godina prema odredbama Zakona o univerzitetu mogu završiti te studije po započetom nastavnom planu i programu, uslovima i pravilima studija najduže do kraja akademske 2021/2022. godine.

(3) Studenti upisani na postdiplomski studij prema odredbama Zakona o univerzitetu mogu završiti te studije po započetom nastavnom planu i programu, uslovima i pravilima studija najduže do 31. oktobra 2020. godine.

(4) Ako je visokoškolskoj ustanovi, na koju su upisana lica iz st. 1, 2. i 3. ovog člana, u međuvremenu oduzeta dozvola za rad, ta ustanova je dužna zatečenim studentima obezbijediti završetak školovanja na drugoj akreditovanoj visokoškolskoj ustanovi koja izvodi isti ili srodan studijski program.

(5) Stupanjem na snagu ovog zakona studenti koji ne dovrše diplomski i postdiplomski studij u roku propisanom odredbama st. 1, 2. i 3. ovog člana mogu studije nastaviti u skladu sa ovim zakonom.

Sticanje naučnog stepena doktora nauka prema Zakonu o univerzitetu

Član 141

Lica koja su ispunila uslove za pokretanje postupka za sticanje naučnog zvanja doktor nauka, prema Zakonu o univerzitetu, mogu steći naučni stepen doktora nauka odbranom doktorske disertacije u skladu sa Zakonom o univerzitetu, s tim da se naučni stepen doktora nauka može steći zaključno sa 30. septembrom 2022. godine.

Studenti upisani u skladu sa ranije važećim zakonom

Član 142

Studenti upisani u skladu sa ranije važećim Zakonom o visokom obrazovanju imaju pravo da završe studij u skladu sa tim zakonom.

Student koji nije ostvario uslov za upis

Član 143

Student koji nije ostvario uslov za upis naredne go- dine studija iz člana 75. stav 1. ovog zakona ima pravo upisa naredne godine pod uslovima:

1) upis u akademsku 2020/2021. godinu sa pravom prenosa najviše 25 ECTS bodova, bez obzira na to koliko je predmeta iskazano brojem bodova koji se prenose ili sa prenosom najviše tri predmeta, bez obzira na to sa koliko ECTS bodova su iskazani ti predmeti i

2) upis u akademsku 2021/2022. i 2022/2023. godinu sa pravom prenosa najviše 15 ECTS bodova, bez obzira na to koliko je predmeta iskazano brojem bodova koji se prenose ili sa pravom prenosa najviše dva predmeta, bez obzira na to sa koliko bodova su iskazani ti predmeti.

Upis studenata u skladu sa odredbama ovog zakona

Član 144

(1) Upis studenata u prvu godinu studija u skladu sa odredbama ovog zakona vršiće se od akademske 2020/2021. godine.

(2) Primjena člana 123. ovog zakona odnosi se na studente koji prvi put upisuju prvu godinu studija od akademske 2020/2021. godine.

Rok za donošenje odluke o Mreži visokoškolskih ustanova

Član 145

(1) Vlada će u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti odluku o Mreži visokoškolskih ustanova iz član 33. stav 1. ovog zakona.

(2) Do donošenja odluke o Mreži visokoškolskih ustanova iz stava 1. ovog člana ne mogu se podnositi zahtjevi za osnivanje visokoškolskih ustanova i studijskih programa.

Postupak profesionalnog priznavanja

Član 146

Do uspostavljanja CIP-a iz člana 110. stav 1. ovog zakona, postupak profesionalnog priznavanja stranih visokoškolskih kvalifikacija sprovodiće se u skladu sa odredbama ranije važećeg Zakona o visokom obrazovanju.

Opšti akti

Član 147

Ministar će u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti pravilnike o:

1) oblastima obrazovanja (član 31. stav 4),

2) o postupku utvrđivanja ispunjenosti uslova za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja (član 35. stav 6)

3) sadržaju, načinu i postupku upisa u Registar visokoškolskih ustanova (član 39. stav 3),

4) uslovima za izbor u naučno-nastavna, umjetničkonastavna, nastavna i saradnička zvanja (član 87. stav 1),

5) sadržaju i načinu vođenja evidencije koju vodi visokoškolska ustanova (član 112. stav 4),

6) načinu prikupljanja, pohranjivanja i obrade informacija, odnosno ostale procedure važne za rad jedinstvenog informacionog sistema (član 113. stav 2),

7) sadržaju javnih isprava koje izdaje visokoškolska ustanova (član 115. stav 4),

8) postupku utvrđivanja ispunjenosti uslova za podsticajna sredstva (član 124. stav 6),

9) standardima i normativima za finansiranje javnih visokoškolskih ustanova (član 125. stav 3. tačka 1),

10) sufinansiranju međunarodne razmjene studenata i akademskog osoblja (član 125. stav 3. tačka 2).

Primjena podzakonskih akata na osnovu ranije važećeg zakona

Član 148

Do donošenja podzakonskih akata iz čl. 145. i 147. ovog zakona primjenjivaće se podzakonski akti doneseni na osnovu Zakona o visokom obrazovanju ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 73/10, 104/11, 84/12, 108/13, 44/15, 90/16, 31/18 i 26/19) koji nisu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

Usklađivanje akata visokoškolskih ustanova

Član 149

(1) Visokoškolske ustanove će uskladiti svoje statute i druge opšte akte sa odredbama ovog zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu podzakonskih akata propisanih čl. 145. i 147. ovog zakona.

(2) Do donošenja statuta visokoškolskih ustanova, za ispitne rokove će se primjenjivati odredbe iz člana 49. st. 1, 2, 3, 4, 9, 10, 11. i 12. ranije važećeg zakona.

Izuzetak od primjene

Član 150

(1) Odredbe ovog zakona ne odnose se na teološke fakultete, visoke teološke škole i teološke akademije.

(2) Teološki fakulteti, visoke teološke škole i teološke akademije mogu biti u sastavu univerziteta i to se definiše posebnim ugovorom.

(3) Za akademska pitanja visokoškolskih ustanova iz stava 1. ovog člana nadležan je Senat univerziteta.

Prestanak važenja ranijeg zakona

Član 151

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o visokom obrazovanju ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 73/10, 104/11, 84/12, 108/13, 44/15, 90/16, 31/18, 26/19 i 40/20).

Stupanje na snagu

Član 152

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srpske".